

วัยรุ่น: หลายทัศนคติและพฤติกรรมบนความเหมือนและความต่างของวัยรุ่นปัจจุบัน กรณีศึกษานักศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน

ธีระ สิ้นเดชารักษ์

ผกามาศ เลียงธนะฤกษ์

คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

tera@tu.ac.th, teera.sd@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มุ่งสังเคราะห์งานศึกษา “วัยรุ่น” ในมิติที่แตกต่างกันออกไป ได้แก่ บุคคลข้ามเพศ: ความเป็นจริงและการยอมรับ, การมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่าน Social Media, การย้ายถิ่นเพื่อการศึกษา: สัมพันธภาพของครอบครัวที่เปลี่ยนแปลง, One Night Stand: ทัศนคติของวัยรุ่น, ความสวย=ความพอม: อัตลักษณ์ความเป็นหญิงในปัจจุบัน, ยาลดความอ้วน: ความรู้ ความเข้าใจ และพฤติกรรมการใช้ และรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา โดยอาศัยวิธีการวิจัยเชิงสำรวจ รวม 430 คน

ผลการศึกษา พบว่า วัยรุ่นมักถูกครอบด้วยกรอบความคิดและค่านิยมของสังคม วัฒนธรรมกระแสหลักที่สังคมนั้นดำรงอยู่ซึ่งมีอิทธิพลต่อวัยรุ่นเป็นอย่างมาก แต่ก็มีบางประเด็นที่วัยรุ่นยังคงยึดติดอยู่กับทัศนคติของตัวเองซึ่งเกิดมาจากการปฏิเสธหรือการปฏิบัติกับบุคคลรอบข้างที่ใกล้ชิด กล่าวคือ ในด้านทัศนคติมุมมอง การเข้าใจและให้ความยอมรับ บุคคลข้ามเพศที่ไม่จำกัดเพศสภาพและเพศวิถีใด ๆ โดยยึดหลักของสัมพันธภาพส่วนบุคคลเป็นที่ตั้ง หรือเรื่องของความเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์แบบชั่วข้ามคืนของวัยรุ่นที่ดูคล้ายจะเป็นไปตามบรรทัดฐานสังคมนั้น ก็พบว่าทัศนคติของกิจกรรมประเภทนี้ของเพศชายยังคงเป็นทัศนคติที่มีการกดขี่เพศหญิงอยู่ รวมทั้งเพศหญิงเองก็ยังคงมีมุมมองถึงการลดทอนคุณค่าตนเองจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน นอกจากนี้ ทัศนคติของวัยรุ่นในเรื่องของรูปลักษณ์และบุคลิกภาพก็ถูกหล่อหลอมไปในทางเดียวกันกับวัยรุ่นหญิงที่มีความเชื่อว่า “ความสวยเท่ากับความพอม” เนื่องจากความต้องการที่จะเป็นที่ยอมรับและสนใจของคนทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับรูปร่างหน้าตาและฐานะทางสังคม ในอีกด้านหนึ่ง วัยรุ่นมีแนวโน้มสร้างพื้นที่ส่วนตัวขึ้นมาเพื่อนำเสนออัตลักษณ์ของตนเอง โดยเฉพาะในปัจจุบันที่ Social Media เข้ามามีบทบาทต่อชีวิตวัยรุ่นมากขึ้น โดยเฉพาะกิจกรรมทางการเมือง มิติของความคาดหวัง และสัมพันธภาพกับสถาบันทางสังคมอื่น ๆ พบว่า วัยรุ่นที่มีความสัมพันธ์กับครอบครัวในระดับที่พูดคุยใกล้ชิดมักเกิดปัญหาน้อยกว่าวัยรุ่นที่มีความห่างเหินกับครอบครัว ในที่นี้ไม่รวมวัยรุ่นที่ย้ายถิ่นฐาน ซึ่งยังคงมีปฏิสัมพันธ์กับครอบครัวอย่างต่อเนื่องแม้จะอยู่ห่างไกลกับสถาบันการศึกษาก็เช่นกัน วัยรุ่นมีความคาดหวังให้อาจารย์มหาวิทยาลัยเอาใจใส่ มีบทบาททั้งการถ่ายทอดความรู้ การให้คำปรึกษาในชีวิตตนและมีความตั้งใจสอนหนังสือ แต่พบว่าความเป็นจริงแล้วนั้นไม่ได้เป็นไปตามที่คาดหวังแต่อย่างใด

[วารสารธรรมศาสตร์ ปีที่ 33 ฉบับที่ 1 ปี พ.ศ.2557]

คำสำคัญ: วัยรุ่น, ทัศนคติและพฤติกรรม, สถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน

Adolescent: Attitudes and Behaviors on the Similar and Difference of Adolescence Nowadays: Case Study Student in Public and Private University

Teera Sindecharak

Pakamat LeangthanaLerk

Faculty of Sociology and Anthropology

Thammasat University

tera@tu.ac.th, teera.sd@gmail.com

ABSTRACT

This paper aims to synthesize “Adolescent” research in different dimensions i.e. Transgender: Truth and Acceptance, Politic Participation via Social Media, Migration for Education: Change in Family Relationship, One Night Stand: Attitude of Adolescent, Beauty = Be Thin: Identity of Female Nowadays Obesity drugs: Knowledge, Understanding and Using Behavior, and Patterns of Teacher and Student Relationship. The survey research is used to study with 430 samples.

We found that most of adolescent is framed society. The existing mainstream discourse of society extremely influences to adolescent but there are some issues that adolescent still attach to their attitudes caused by the interaction with their intimates, namely, in attitude of perspective, understanding and acceptance to transgender not depend on sex and gender but related on personal relationship with those. In the subject of ‘One Night Stand’ which is consider to be based on Thai social norms, we found that male’s attitude still oppress female in this activity while female feel that they has less value if they have sex before marriage. Moreover, adolescent’s attitude in physical and personality has preached in term of believe that “Beauty = Be thin” because they need to be accept and interest from others. Besides, they has constructed personal area to present who they are, especially nowadays when social media has the most influence in our life style including politic participation. In the subject of expectation and relationship with other social institution, we found that if they have closed relationship with their family, they don’t have much problem in their life when compare with opposite except the migrated adolescent for education. In the subject of Educational Institutions, they expect the teacher to give them attention, knowledge, advice and carefulness in teaching but they can’t get all from teacher in university.

[Thammasat Journal, Volume 33 No.1, 2014]

Keyword: Adolescent, Attitudes and Behaviors, Public and Private University

บทนำ

เมื่อพูดถึง “วัยรุ่น” ⁽¹⁾ คนทั่วไปคงนึกถึงช่วงอายุที่อยู่ในระหว่างหัวเลี้ยวหัวต่อ ที่เป็นช่วงเวลาแห่งการเลือกทางเดินชีวิต และเป็นช่วงเวลาที่กำลังอยู่ในวัยเรียนในรั้วมหาวิทยาลัยที่ใดที่หนึ่ง ซึ่งทำให้จินตนาการย้อนหลังกลับไปได้สำหรับคนที่เลยวัยนี้มาแล้ว เคยมีความสุขความทุกข์มากน้อยแค่ไหน สำหรับคนที่อยู่ในวัยที่เรียกว่า วัยรุ่น และคนที่ยังไม่ถึงวัยที่เรียกว่า วัยรุ่น คงยังไม่ได้ให้ความสนใจและความสำคัญกับเรื่องอายุและวัยในขณะนี้มากนัก เนื่องจากเพิ่งจะผ่านพ้นวัยที่ผู้ใหญ่ มักใช้เรียกเราว่า “เด็ก” มานั่นเอง แม้เราจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ได้พอสมควร แต่ในสายตาของพวกเขา ยังคงมองเราเป็นเด็กอยู่วันยังค่ำ อย่างไรก็ตาม กิจกรรมบางอย่างที่คนในวัยนี้ทำได้คงสะท้อนให้เห็นถึงสภาพความเป็นผู้ใหญ่ที่ทำอะไรต่อมิอะไรได้เหมือนผู้ใหญ่ทั่วไป เช่น การเลือกตั้ง เข้าเกณฑ์ทหาร ใช้แรงงานแลกเงินทองตามกฎหมาย เข้าสถานบันเทิงยามค่ำคืน ดูหนังได้โดยไม่ต้องนั่งตัก เล่นเครื่องเล่นในสวนสนุกหรือห้างบางที่ไม่ได้เนื่องจากอายุเกิน และสามารถแต่งงานได้ เป็นต้น ดังนั้น การนิยามความหมายของวัยรุ่นให้ชัดเจนก่อนจะเปิดประเด็นตามที่นักศึกษาให้ความสำคัญในการจะฝึกทำวิจัยรายบุคคลในรายวิชา สม.419 การศึกษาแบบรายบุคคล จึงน่าที่จะใช้สักระยะหนึ่งทำความเข้าใจ ทั้งนี้เพราะประเด็นหลักในการเสนอขอทุนสนับสนุนการฝึกปฏิบัติการวิจัยของนักศึกษาในครั้งนี้คือ “วัยรุ่น”

“วัยรุ่น” ตามนิยามความหมายสากลจะหมายถึง วัยที่อยู่ในช่วงของการเปลี่ยนแปลงและมีการพัฒนาการทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจของคน ซึ่งเกิดขึ้นได้ในช่วงระยะเวลาหนึ่งอยู่ระหว่างวัยเด็กกับวัยผู้ใหญ่ หากจะจำแนกตามโครงสร้างทางประชากรที่สำคัญคือ เพศและอายุ จะพบว่า ความเป็นวัยรุ่นระหว่างชายและหญิงมีช่วงอายุที่แตกต่างกันออกไป เนื่องจากผู้หญิงจะเข้าสู่ช่วงแห่งความเป็นวัยรุ่นเร็วกว่าผู้ชาย กล่าวคือ ช่วงวัยรุ่นหญิง อายุประมาณ 11-17 ปี แต่ช่วงวัยรุ่นชาย อายุประมาณ 13-19 ปี ความแตกต่างนี้เป็นเพียงพื้นฐานของการแบ่งวัยรุ่นออกเป็นกลุ่มตามมิติของโครงสร้างทางประชากร หากจะแบ่งแยกวัยรุ่นตามมุมมอง ทศนคติ พฤติกรรมและอื่น ๆ ที่ใครก็ตามใครสนใจนั้น ดูจะเป็นเรื่องที่สลับซับซ้อนและยุ่งยากในการทำความเข้าใจพอสมควรเมื่อมีมิติทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย

ในประเด็นทศนคติและพฤติกรรม ที่เรานำมาวิเคราะห์ถึงความเหมือนและความต่างของวัยรุ่นในปัจจุบันนั้น จะมีมิติที่มีความน่าสนใจดังนี้ มิติแรก บุคคลข้ามเพศ: ความเป็นจริงในสังคมและการยอมรับ บุคคลข้ามเพศที่ถูกมองว่าผิดปกติดังแต่ในอดีต จากความรู้ความเข้าใจและการยอมรับ วัยรุ่นจะมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อกลุ่มบุคคลดังกล่าวเช่นไรในปัจจุบัน มิติที่สอง ลักษณะและรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของวัยรุ่นผ่าน Social Media จากกระแสความนิยมที่รุ่มแรงของสังคมออนไลน์ (Social Media) และสถานการณ์อันคุกรุ่นทางการเมืองในปัจจุบัน วัยรุ่นจะมีพฤติกรรมการใช้สื่อดังกล่าวกับสถานการณ์อันน่าเป็นห่วงเช่นนี้อย่างไร มิติที่สาม การย้ายถิ่นเพื่อการศึกษา: สัมพันธภาพของครอบครัวที่เปลี่ยนแปลง การย้ายถิ่นฐานจากบ้าน จากพ่อแม่ จากครอบครัว เพื่อศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของวัยรุ่นโดยใช้เวลาไม่น้อยกว่า 4 ปี จะมีผลต่อความสัมพันธ์ภายในครอบครัวที่มีโอกาสที่จะอ่อนแอลงหรือไม่ อย่างไร มิติที่สี่ One Night Stand: ความสัมพันธ์ชั่วข้ามคืนในทัศนะของวัยรุ่น วัยรุ่นจะมีความคิดเห็นต่อการมีเพศสัมพันธ์แบบไม่ผูกมัด (One Night Stand) นี้อย่างไรในปัจจุบัน มิติที่ห้า ความสวย=ความพอม: อัตลักษณ์ความเป็นหญิงไทยในปัจจุบัน

ปัจจัยใดที่ส่งผลถึงค่านิยมของวัยรุ่นที่ให้ความสำคัญกับรูปร่างหน้าตา มากกว่านิสัยใจคอและความสามารถ มิติที่หก ความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมการใช้ลาดความอ่อนของวัยรุ่น มีมากน้อยเพียงใด และ มิติสุดท้าย สัมพันธภาพอุดมศึกษา: บทบาทและรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษา กับอาจารย์ในมหาวิทยาลัย จากความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักศึกษาสู่การพัฒนาการศึกษา และการเรียนรู้ในระดับมหาวิทยาลัยของไทยอย่างมีคุณภาพเป็นอย่างไร

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากมิติความหลากหลายทั้ง 7 เรื่องที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น เพื่อต้องการหาแนวทางในการศึกษา และพยายามทำความเข้าใจในแต่ละหัวข้อเรื่องได้อย่างถูกต้อง จึงได้การทบทวนวรรณกรรม และศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถอธิบายในแต่ละเรื่องได้ดังนี้

เรื่องที่ 1: บุคคลข้ามเพศ⁽²⁾: ความเป็นจริงในสังคมและการยอมรับ

ประเด็นที่สำคัญของเรื่องนี้ก็คือ การยอมรับและวาทกรรมทางเพศ โดยมีงานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับประเด็นดังกล่าว เช่น งานของ กิตติกร สันคติประภา (2550) เรื่องการลวนลามทางเพศ กะเทยกับนัยสำคัญภายใต้วาทกรรมรักต่างเพศ งานของ เทอดศักดิ์ ร่มจาปา (2545) เรื่องวาทกรรมเกี่ยวกับเกย์ในสังคมไทย งานของ สมฤดี สงวนแก้ว (2546) เรื่องกระบวนการพัฒนาและธำรงเอกลักษณ์ “กะเทย” ในสังคมมุสลิม และงานของงานของชรินทร์พร มะชะรา (2552) เรื่องความต้องการและการได้รับการตอบสนองจากครอบครัวกะเทยวัยรุ่น เป็นต้น ซึ่งงานศึกษาเหล่านี้ชี้ให้เห็นว่า วาทกรรมทางเพศของบุคคลข้ามเพศนั้นเป็นวาทกรรมที่ต่างจากวาทกรรมหลักที่เป็นที่ยอมรับในสังคม จากอำนาจวาทกรรมรักต่างเพศ และการที่บุคคลข้ามเพศถูกมองว่ามีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบน ทำให้เกิดปฏิกิริยาในเชิงลบจากผู้คนในสังคม ไม่ว่าจะเป็นการดูถูกเหยียดหยาม กีดกัน หรือถูกกระทำอย่างรุนแรงที่ส่งผลถึงสภาพร่างกายและจิตใจ เป็นบุคคลที่ถูกยอมรับในสังคมได้ยาก และยังมีงานของวัชรินทร์ หนูสมตน (2546) ที่ศึกษาเกี่ยวกับชีวิตและการทำงานของสาวประเภทสอง ที่พูดถึงประเด็นเรื่องวาทกรรมหลักของสังคมที่นำไปสู่การเลือกปฏิบัติต่อกลุ่มบุคคลข้ามเพศในสังคม ที่บุคคลข้ามเพศถูกเลือกปฏิบัติในการประกอบอาชีพ และความก้าวหน้าในการทำงาน ซึ่งจากที่กล่าวมาแสดงให้เห็นว่าค่านิยมของคนในสังคมในอดีตจะต่อต้านและไม่ยอมรับต่อบุคคลที่แสดงพฤติกรรมตรงกันข้ามกับเพศที่สังคมยึดถือ แต่ถึงอย่างไรการยอมรับของบุคคลข้ามเพศก็ย่อมสามารถเกิดขึ้นได้ เฉพาะในบางโอกาส บางสถานการณ์ และบางพื้นที่ที่จำกัดให้แสดงตัวตนเท่านั้น เช่น จากงานของ เปรมปริดา ปราโมทย์ (2546) เรื่องการช่วงชิงอัตลักษณ์ของกะเทยในงานคาร์บาเรต์โชว์, งานของ เยาวนุช อินทรเดโชกุล (2526) เรื่องความรู้และทัศนคติของสมาชิกสหภาพแรงงานไทยคูราโบเกี่ยวกับเรื่องเพศ เป็นต้น และนอกจากนี้ยังมีงานของ วัลลภ ปิยะมโนธรรม (2532) ที่พบว่า ปัจจุบันบุคคลข้ามเพศได้ปรากฏตัวมากขึ้นในสื่อมวลชนต่าง ๆ มากมายในวงการบันเทิง ซึ่งชี้ให้เห็นว่ามีการยอมรับบุคคลข้ามเพศมากขึ้นในสังคม

จากสิ่งที่ได้กล่าวมาทั้งหมดสะท้อนให้เห็นถึงค่านิยมของคนในสังคมต่อบุคคลข้ามเพศนั้นมีแตกต่างกันไปตามแต่ละยุคสมัย ทั้งการยอมรับ การไม่ยอมรับ หรือการยอมรับในบางโอกาส ซึ่งเป็นแนวทางในการศึกษาที่ต้องการทราบว่าความเข้าใจ และการยอมรับของคนในสังคมที่มีต่อบุคคลข้ามเพศต่าง ๆ จะทำให้คนในสังคมมีความคิดเห็นในมุมมองแบบใด และจะมีปฏิกิริยาต่อบุคคลเหล่านั้นอย่างไรบ้าง

เรื่องที่ 2: สื่อกับวัยรุ่นไทย: ลักษณะและรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของวัยรุ่นผ่าน Social Media

งานวิจัยที่สำคัญและเกี่ยวข้องโดยตรงกับการศึกษาเรื่องนี้คือ งานของ มลินี สมภพเจริญ (2547) ที่ได้ทำงานวิจัยศึกษาเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตและสื่อมวลชนต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นการทำการศึกษาเปรียบเทียบสื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ นิตยสาร หรืออินเทอร์เน็ตที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยสิ่งที่พบสาเหตุให้เกิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุดคือ อินเทอร์เน็ต ที่ส่งผลต่อการเกิดกระบวนการทางประชาธิปไตยมากขึ้น นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยอื่น ๆ อีกที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจจะไม่เกี่ยวข้องโดยตรง แต่สามารถใช้เป็นแนวทางการศึกษาได้ ได้แก่ งานวิจัยเกี่ยวกับสื่ออินเทอร์เน็ต เช่นงานของ บุญพริกา เจียงเพ็ชร (2543) ที่กล่าวถึงอินเทอร์เน็ตว่าเป็นพื้นที่ในการนำเสนอข่าวสารการเมือง งานของ รัตนา มณีโรจน์ฉาย (2553) ที่พูดถึงอินเทอร์เน็ตว่าเป็นพื้นที่สาธารณะที่กระตุ้นให้คนทั่วไปมาแลกเปลี่ยนความรู้และความคิดเห็นทางการเมือง และงานของ แมนรัตน์ กิตติวรารณ (2553) ที่อธิบายถึงอินเทอร์เน็ต ในการเป็นสื่อกลางเผยแพร่ กระจาย และดึงดูดบุคคลรอบข้างของบุคคลที่สนใจในประเด็นต่าง ๆ เป็นต้น โดยงานเหล่านี้ชี้ให้เห็นว่าอินเทอร์เน็ตได้ส่งเสริมช่วยกระตุ้นความสนใจ และการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้นของคนในสังคม นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยเฉพาะนักศึกษา เช่นงานของ เอื้ออารี เศรษฐวานิช (2553) ที่พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีส่วนร่วมทางการเมืองนาน ๆ ครั้งเท่านั้น แต่ก็มีจำนวนไม่น้อยที่ยังคงสนใจติดตามข่าวสารทางการเมืองอยู่ ซึ่งสาเหตุอาจมาจากข่าวส่วนใหญ่ที่นำเสนอเน้นไปในทางการเมือง และมีงานวิจัยอื่นอีกที่บอกว่าในอดีตสื่อทางการเมืองยังมีอยู่น้อย ความสนใจและการสื่อสารทางการเมืองจึงอยู่ในระดับที่ไม่ค่อยสูงนัก แต่การมีส่วนร่วมทางการเมืองกลับค่อนข้างสูง โดยมีปัจจัยมาจาก เพศ ลักษณะของพื้นที่ และการมีส่วนร่วมกิจกรรมในระหว่างศึกษาระดับมัธยมศึกษา การมีตำแหน่งทางกิจกรรมในระหว่างศึกษาระดับมัธยมศึกษาและระดับมหาวิทยาลัย และแนวโน้มของแบบของครอบครัว (ฐิตกานต์ ธนาโอหาร, 2537) หรือมาจากอุดมการณ์ ค่านิยมส่วนตัว และลักษณะบุคลิกภาพของนักศึกษา ที่ได้มาจากกระบวนการกล่อมเกลாதทางการเมืองโดยบุคคลที่มีความสำคัญ อย่างเช่น ผู้ปกครอง ที่ขัดเกลาค่านิยมทางการเมืองให้แก่วัยรุ่น (ทรรศิน สุขโต, 2533)

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมดจะเห็นได้ว่า สื่อโดยเฉพาะอย่างยิ่ง Social Media เป็นเครื่องมือที่เอื้ออำนวยให้วัยรุ่นสามารถเข้าถึงเรื่องการเมืองได้โดยง่าย ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา โดยงานวิจัยนี้จะมีประเด็นที่น่าสนใจอยู่สามประเด็น ได้แก่ เพศ, มหาวิทยาลัยและสาขาวิชา, และการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา ว่าจะมีส่วนทำให้การใช้ Social Media มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองหรือไม่ อย่างไร

เรื่องที่ 3: การย้ายถิ่นเพื่อการศึกษา: สัมพันธภาพของครอบครัวที่เปลี่ยนแปลง

ประเด็นในการศึกษาของเรื่องนี้เป็นคือ ศึกษาหาปัจจัยใดบ้าง ที่ทำให้การย้ายถิ่นในวัยเรียนนั้น มีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ภายในครอบครัว และปัจจัยเหล่านั้นส่งผลมากน้อยเพียงใดกับความสัมพันธ์ดังกล่าว แม้งานศึกษาส่วนใหญ่จะไม่เกี่ยวกับประเด็นดังกล่าว ไปเน้นงานศึกษาที่เกี่ยวกับสัมพันธภาพของผู้สูงอายุวัยเกษียณ เช่น งานของ นพคุณ ดิสฺคนธ์ (2538) และงานของ มณทิ พฤกษ์ปาริชาติ (2552) หรืองานศึกษาที่เกี่ยวกับผู้ที่ย้ายถิ่นเพื่อการทำงานหาอาชีพ เช่นงานของ จารุ โรจนธรรม (2537) งานของ ประกาย โภชนกิจ (2539) และงานของ พัทธินทร์ เบญจสกุล (2547) เสียมากกว่า วิจัยเหล่านี้ให้แนวทางในการศึกษาโดยหากแบ่งจากผลการวิจัยแล้วจะแบ่งได้สองแบบที่ขัดแย้งกัน แบบแรก บอกว่า ผู้ย้ายถิ่นมีการปรับตัวที่ดี สามารถเข้ากับสังคมใหม่ได้ มีปัญหาทางด้านสัมพันธภาพในครอบครัวก็จริง แต่ก็สามารถแก้ไขปัญหานั้นได้ด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ แบบที่สองกล่าวว่าผู้ย้ายถิ่นมีการปรับตัวได้ในระดับหนึ่ง สามารถปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่นในชุมชนได้ในระดับเครือข่ายและเพื่อนเท่านั้น ความสัมพันธ์กับกลุ่ม บุคคล องค์กรต่าง ๆ ภายนอกชุมชน และการมีส่วนร่วมแก้ปัญหาชุมชนยังไม่ดีนัก และยังมีปัญหาเรื่องการไม่มีเวลาให้กับคนในครอบครัวที่ส่งผลให้สัมพันธภาพในครอบครัวแย่โดยเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูก ซึ่งในการศึกษาจะมีการนำแนวคิดเรื่องการย้ายถิ่น และแนวคิดเรื่องสัมพันธภาพในครอบครัว มาช่วยวิเคราะห์และอธิบายข้อมูลต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง

เรื่องที่ 4 One Night Stand: ความสัมพันธ์ชั่วข้ามคืนในทัศนะของวัยรุ่น

การมีเพศสัมพันธ์ชั่วข้ามคืนของวัยรุ่นเป็นพฤติกรรมที่แตกต่างจากพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นทั่ว ๆ ไป อาจก่อให้เกิดปัญหาใหญ่ในสังคมได้ เช่น ปัญหาโรคติดต่อจากการมีเพศสัมพันธ์ ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยเรียน ปัญหาการทำแท้ง เป็นต้น ประเด็นสำคัญของเรื่องนี้จึงเป็นการศึกษาถึงความคิดเห็นของวัยรุ่นที่มีต่อความสัมพันธ์แบบไร้ข้อผูกมัดดังกล่าว ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปแก้ปัญหาได้ โดยงานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องได้แก่ งานของพัชรภา ตันติสุขเวช (2554) ที่พูดถึงพฤติกรรมทางเพศ เหตุผลของนักศึกษาที่มีประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์แบบข้ามคืน และผลกระทบหลังจากมีเพศสัมพันธ์แบบดังกล่าว โดยพบว่า ไม่ว่าจะชายหรือหญิงที่เคยมีเพศสัมพันธ์มาก่อนต่างมีเพศสัมพันธ์ข้ามคืนเท่ากัน และส่วนใหญ่จะเลิกการมีเพศสัมพันธ์ดังกล่าวหากมีครอบครัว แต่หลังจากการมีเพศสัมพันธ์แบบข้ามคืนฝ่ายหญิงจะมีความวิตกกังวลกับผลที่เกิดขึ้นในอนาคตมากกว่า และงานของ พิมพ์ชา สุพัตกุล (2551) ที่พบว่า ทั้งวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ข้ามคืน และวัยรุ่นที่ไม่มีพฤติกรรม เห็นคุณค่าในตนเองและมีความรู้เรื่องโรคเอดส์ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเหตุผลหลักของวัยรุ่นชายคือปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เช่น ความยั่วยวนของคู่นอน ส่วนของวัยรุ่นหญิงคือปัจจัยภายในบุคคล เช่น ความภาคภูมิใจในเสน่ห์ทางเพศของตน นอกจากนี้ปัจจัยที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมดังกล่าวของวัยรุ่นทั้งหญิงและชาย คือ การมีค่านิยมและทัศนคติที่ดีต่อการมีเพศสัมพันธ์ข้ามคืน การขาดการสื่อสารในครอบครัว การเคยมีประสบการณ์ทางเพศในอดีต ความพึงพอใจในตัวคู่นอนข้ามคืน การเห็นแบบอย่างในสังคม การตามแบบอย่างกลุ่มเพื่อน การแยกจากครอบครัวมาพักอาศัยคนเดียวหรืออยู่กับเพื่อน และการดื่มสุราหรือแอลกอฮอล์

เรื่องที่ 5: ความสวຍ=ความผอม: อัตลักษณ์ความเป็นหญิงไทยในปัจจุบัน

งานวิจัยที่นำมาศึกษาส่วนใหญ่จะเกี่ยวกับการให้ความหมายเรื่องความสวຍ ความผอม และกระบวนการปรับเปลี่ยนตามวาทกรรมทางสังคม เช่น งานของ กชกรณ เสรีฉันทฤกษ์ (2551) เรื่องวาทกรรมความงามของผู้หญิงในสังคมไทย งานของ อุ่นใจ เจียมบุรณะกุล (2547) เรื่องวาทกรรม “ความสวຍ” อัตลักษณ์วัฒนธรรมการบริโภค และงานของปิยรัตน์ ปันลี (2545) เรื่องกระบวนการลดความอ้วนของผู้หญิง ที่ทั้งสามงานมีเนื้อหาใกล้เคียงกันในเรื่องของอิทธิพลของวาทกรรมความงามของผู้หญิงที่มีการเปลี่ยนแปลงไปในแต่ละยุคสมัย เปลี่ยนไปตาม วัฒนธรรม ความเชื่อ และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมไปถึงสื่อ และอัตลักษณ์วัฒนธรรมการบริโภค ที่ทำให้ผู้หญิงสนใจเรื่องความสวຍความงาม มีการปรับเปลี่ยน พัฒนาหน้าตา รูปร่างและบุคลิกภาพของตนให้ดูดี ไม่ว่าจะเป็นการศัลยกรรม ออกกำลังกาย หรือลดความอ้วน ให้สอดคล้องกับค่านิยมทางสังคมที่มีอยู่หรือสอดคล้องกับวาทกรรมที่เกิดขึ้นในขณะนั้น และยังมีงานของ นนทิตา ตั้งไพบูรณ์ทรัพย์ (2553) ที่ต้องการชี้ให้เห็นถึงกระแสวัฒนธรรมความงามที่ว่า “สวຍผอม” ซึ่งทำให้ผู้ที่ต้องการลดน้ำหนักนั้น ไม่ได้มีค่าน้ำหนักเกินมาตรฐาน แต่กลับมีความต้องการที่จะลดน้ำหนักของตน โดยพวกเขามีความต้องการที่จะมีรูปร่างหน้าตาตามแบบที่สังคมกำหนดนั่นคือ ผู้หญิงสวຍต้องมีรูปร่างผอมบาง เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสังคม เพื่อความมั่นใจในการดำเนินชีวิต และเพื่อให้มีอำนาจต่อรองทางสังคม และนอกจากนี้ยังมีเรื่องของความแตกต่างกันด้านอาชีพและรายได้ที่ได้รับ ที่ส่งผลให้รูปแบบหรือทางเลือกในการลดน้ำหนักมีความแตกต่างกันไป

เรื่องที่ 6: ความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมการใช้ยาลดความอ้วนของวัยรุ่น

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อที่จะศึกษาพฤติกรรมและสาเหตุการใช้อยาลดความอ้วนของวัยรุ่น และศึกษาความรู้ความเข้าใจในเรื่องยาลดความอ้วนของวัยรุ่นที่จะส่งผลต่อการเกิดพฤติกรรมการใช้ยาลดความอ้วน ในงานของ รุ่ง บุญจันทร์และคณะ (2547) ที่พบว่า นักศึกษาที่ลดความอ้วนส่วนใหญ่จะเลือกใช้วิธีกินยาลดความอ้วนมากที่สุด ซึ่งสาเหตุมาจากการต้องการเห็นผลเร็ว ลดความอยาก และไม่มีเวลาออกกำลังกาย แต่ถ้าหากมองถึงเรื่องสาเหตุของการลดความอ้วนแล้ว ในงานของ นนทิตา ตั้งไพบูรณ์ทรัพย์ (2553) เรื่องอัตลักษณ์ความงามของผู้หญิงภายใต้วาทกรรมความสวຍเท่ากับความผอม ที่มองว่าวาทกรรมดังกล่าวที่ถูกสร้างจากอิทธิพลทางสังคมคือสาเหตุของการลดความอ้วนผู้หญิง และในงานของ นัยนา พชรไพศาล (2546) ที่ศึกษาโรคอ้วนและทัศนคติของผู้หญิงที่รับบริการลดความอ้วนจากสถานพยาบาลเอกชน พบว่าสาเหตุของการลดความอ้วนมาจากเรื่องของการยอมรับจากสังคม ไม่ว่าจะเป็นเพื่อน แฟน หรือความต้องการแต่งตัวตามแฟชั่น นอกจากนี้งานวิจัยส่วนใหญ่ได้บอกอีกว่า วัยรุ่นส่วนใหญ่ที่ใช้อยาลดความอ้วนนั้นเป็นคนที่มีรูปร่างปกติ ไม่ใช่คนอ้วน เพียงแค่รู้สึกไม่พอใจในรูปร่างของตนเท่านั้น และยังมีเรื่องของ การขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการใช้อยาลดความอ้วนอีกด้วย

จากงานศึกษาที่เกี่ยวข้องจะเห็นได้ว่า การที่ปัจจุบันวัยรุ่นได้ให้ความสำคัญกับรูปร่างอย่างมาก ยาลดความอ้วนจึงเป็นที่นิยมในสังคมไทย ถึงแม้ว่าดังกล่าจะเป็นที่นิยม แต่ก็ยังมีคนอีกมากที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการใช้อยาลดความอ้วน และเผชิญกับผลข้างเคียงที่ร้ายแรงจากยาเหล่านี้ ซึ่งจากที่กล่าวมาถือได้ว่าเป็นอีกปัญหาหนึ่งในสังคมไทยที่ควรจะมีการแก้ไข

เรื่องที่ 7: สัมพันธภาพอุดมศึกษา: บทบาทและรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษา กับ อาจารย์ในมหาวิทยาลัย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่จะนิยมนำแนวคิดทฤษฎีทางสังคมศาสตร์ประยุกต์ เช่น สังคมวิทยาการศึกษา สังคมวิทยาเยาวชน สังคมวิทยาว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงทางสังคม หรือไม่ก็เข้าไปทางด้านประเด็นปัญหาการศึกษาในเชิงสังคมวิทยา เช่น การศึกษาคุณภาพชีวิตของครูอาจารย์ (มาลินี คำโคตร, 2554) การปรับตัวของนักศึกษา (นิรมล สุวรรณโคตร, 2553, ชนินดา เพ็ชรประยูร, ชุศรี เลิศรัตน์เดชากุล, นนทิรัตน์ พัฒนภักดี, 2554) ปัญหาจากการใช้ชีวิตนักศึกษา (อนันต์ อารยานันท์, 2528) เป็นต้น ซึ่งจากงานวิจัยในข้างต้นแสดงให้เห็นถึงความจำเป็นในการศึกษาวิจัย บทบาทของอาจารย์ในมหาวิทยาลัย ที่เปรียบเสมือนเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษา แต่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาดังกล่าวกลับสะท้อนให้เห็นถึงสาเหตุหนึ่งของปัญหาทางการศึกษาในปัจจุบันก็คือบุคลากรทางการศึกษา โดยเฉพาะอาจารย์ที่ไม่ได้คำนึงถึงบทบาทหน้าที่ของตนเอง จึงทำให้เกิดประเด็นที่น่าสนใจในเรื่องของบทบาทครูอาจารย์และสัมพันธภาพกับนักศึกษาในมหาวิทยาลัย

สิ่งที่ได้จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเหล่านี้จะถูกนำไปเชื่อมโยงกับ กรอบการวิจัยในการ ตั้งสมมติฐานเรื่องบทบาทของอาจารย์มหาวิทยาลัยดังนี้ หนึ่ง บทบาทหน้าที่ต่อศิษย์ สอง บทบาทหน้าที่ต่อมหาวิทยาลัย สาม บทบาทต่อตัวเอง สี่ บทบาทต่อชุมชน และห้า บทบาทต่อวงการอาชีพ อาจารย์มหาวิทยาลัย และเชื่อมโยงกับแนวคิด กระบวนทัศน์ทางทฤษฎีสังคมวิทยาว่าด้วยการศึกษา ความสัมพันธ์ทางสังคม ที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษา กับอาจารย์ในมหาวิทยาลัย โดยสามารถแบ่งรูปแบบความสัมพันธ์ได้ดังนี้ หนึ่ง แบบพ่อแม่-ลูก สอง แบบผู้ให้บริการ-ผู้รับบริการ สาม แบบผู้บังคับบัญชา-ผู้ใต้บังคับบัญชา สี่ เพื่อน-เพื่อน และห้า รุ่นพี่-รุ่นน้อง ซึ่งจากสมมติฐานทั้งห้าข้อ และรูปแบบความสัมพันธ์ทั้งห้ารูปแบบที่ได้กล่าวมาทั้งหมดนั้น จะมีผลอย่างสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักศึกษา และความคาดหวังต่อบทบาทของอาจารย์มหาวิทยาลัย และความเป็นจริง

จากการทบทวนวรรณกรรมมิติทั้ง 7 ที่เกิดขึ้นในช่วงชีวิตวัยรุ่น ทำให้เห็นว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่จะต้องปรับตัวให้เข้ากับสังคม ค่านิยม และความคิดที่เกิดขึ้น มีทั้งวัยรุ่นที่เข้าใจและสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งต่าง ๆ ได้ แต่ก็ยังมีอีกจำนวนหนึ่งที่มีความรู้และความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในช่วงชีวิตวัยรุ่นของตัวเองไม่มากพอ จึงจำเป็นจะต้องนำมาศึกษา เพื่อชี้ให้เห็นถึงแง่มุมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในช่วงชีวิตวัยรุ่นและทำความเข้าใจไปกับสิ่งเหล่านี้

ผลการศึกษา

ตัวอย่างในการศึกษาร่วมคือ วัยรุ่นที่เป็นนักศึกษาซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ศูนย์รังสิต) ตัวแทนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ตัวแทนของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยจะมีกลุ่มตัวอย่างในแต่ละมิติ ๑ ละ 430 คน ซึ่งทุกมิติจะอาศัยวิธีการวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ ที่มีแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย แต่จะมีในมิติของความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมการใช้แอลกอฮอล์ของวัยรุ่นเท่านั้น ที่จะเพิ่มการวิจัยเชิงคุณภาพเข้ามาด้วย โดยจะสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับตัวอย่าง 2 คน เพื่อดูว่าผลที่ได้จะสอดคล้องกับการวิจัยเชิงปริมาณหรือไม่ ซึ่งผลการศึกษาทั้งหมด 7 มิติสามารถอธิบายรายละเอียดคร่าว ๆ ได้ดังนี้

เรื่องที่ 1: บุคคลข้ามเพศ: วาทกรรมความรู้ความเข้าใจ และการยอมรับ

บุคคลข้ามเพศ ในอดีต มักเป็นคนกลุ่มน้อยที่ไม่ได้รับการยอมรับจากสังคม เนื่องจากวาทกรรมในอดีตนั้นได้แบ่งเพศส่วนใหญ่ในสังคมออกเป็นเพียงแค่ 2 เพศ คือเพศชายและ เพศหญิง และวาทกรรมดังกล่าวนี้ทำให้บุคคลที่มีลักษณะ พฤติกรรมแตกต่างไปจาก 2 เพศนี้ หรือที่เรียกว่าบุคคลข้ามเพศถูกประทับตรากลายเป็นคนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน แต่ปัจจุบันวาทกรรมดังกล่าวได้ถูกแทนที่ด้วยวาทกรรมใหม่ๆที่เกิดขึ้นในสังคม ทำให้วัยรุ่นปัจจุบันไม่ได้ตกอยู่ภายใต้วาทกรรมในสมัยอดีตอีกต่อไป ดังจะเห็นได้จากการสำรวจที่พบว่า วัยรุ่นส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบุคคลข้ามเพศในระดับที่ดี ซึ่งเป็นระดับที่สามารถแยกแยะและเข้าใจได้ว่าบุคคลข้ามเพศมีลักษณะแตกต่างกันไปตามแต่ละประเภทอย่างไรบ้าง ความรู้ความเข้าใจนี้จะส่งผลทำให้วัยรุ่นมีการยอมรับบุคคลข้ามเพศที่มากขึ้นอีกด้วย

การยอมรับบุคคลข้ามเพศที่มากขึ้นเราสามารถสังเกตเห็นได้จากมุมมองต่างๆ ของวัยรุ่นที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน ในมุมมองของความเป็นมนุษย์ วัยรุ่นส่วนใหญ่มีการยอมรับบุคคลข้ามเพศในระดับที่มาก โดยเห็นว่าบุคคลข้ามเพศถือเป็นมนุษย์คนหนึ่งเหมือนคนปกติทั่ว ๆ ไป ให้สิทธิเสรีภาพ และโอกาสเท่าเทียมกับคนอื่น ๆ ซึ่งบุคคลข้ามเพศไม่ได้เป็นเรื่องน่าอายในสังคมอีกต่อไปแล้ว ส่วนในมุมมองความสามารถ จากการที่บุคคลข้ามเพศมีความกล้าแสดงออก และมีความเป็นผู้นำในการทำกิจกรรมต่างๆได้เป็นอย่างดี ทำให้ปัจจุบันวัยรุ่นมีการยอมรับในความสามารถของคนที่บุคคลข้ามเพศมากขึ้นไม่เพียงแต่ยอมรับความสามารถในด้านความบันเทิงเท่านั้น ในสายงานอาชีพอื่น ๆ ก็ยอมรับอีกด้วย แต่ในมุมมองด้านสังคม และวัฒนธรรมแบบไทย ยังมีการยอมรับที่น้อยอยู่ อาจมีบางเรื่องที่วัยรุ่นบางส่วนไม่สามารถยอมรับได้ในพฤติกรรมเบี่ยงเบนหรือพฤติกรรมที่ตรงข้ามกับเพศที่เขาเป็นอยู่ ยกตัวอย่างเช่น การที่ผู้ชายคบหาผู้ชายด้วยกัน สำหรับวัยรุ่นบางคนเป็นเรื่องที่ไม่สามารถยอมรับได้ เพราะพวกเขาคิดว่าพฤติกรรมแบบนี้ มันผิดจากธรรมชาติที่ควรจะเป็น และดูขัดจากกฎเกณฑ์ของสังคมไทย ที่สังคมไทยยังคงกำหนดความสัมพันธ์ทางเพศแบบภาคบังคับ นั่นก็คือต้องเป็นรักต่างเพศเท่านั้น

การที่วัยรุ่นจะยอมรับหรือไม่ยอมรับบุคคลข้ามเพศนั้นเป็นผลมาจากการให้นิยามของวัยรุ่นต่อบุคคลข้ามเพศว่าเป็นอย่างไร ซึ่งการนิยามนี้จะมาจากทัศนคติส่วนตัวของวัยรุ่นเองรวมถึงกระบวนการปฏิสังสรรค์ทางสังคมกับบุคคลข้ามเพศด้วย หากทัศนคติของวัยรุ่นเป็นไปในทางลบ เช่น มองว่าบุคคลข้ามเพศมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบน หรือมีความผิดปกติทางเพศ วัยรุ่นจะแสดงพฤติกรรมแสดงพฤติกรรมในทางไม่ดีออกไป แต่ถ้าการปฏิสังสรรค์มีการแลกเปลี่ยนมุมมอง ทัศนคติร่วมกันไปในทางที่ดีจะทำให้วัยรุ่นเข้าใจและยอมรับบุคคลข้ามเพศไปในทางที่ดีได้

จึงสามารถสรุปได้ว่า ภาพรวมนั้นวัยรุ่นมีการปฏิกริยาต่อบุคคลข้ามเพศในทิศทางที่ดีขึ้น ไม่ว่าจะเป็นด้านความรู้ความเข้าใจ การยอมรับในความเป็นมนุษย์ และความสามารถ แต่ก็ยังมีเรื่องวัฒนธรรมแบบไทย ที่ไม่สามารถยอมรับพฤติกรรมเบี่ยงเบนดังกล่าวได้อยู่

เรื่องที่ 2: สื่อกับวัยรุ่นไทย: ลักษณะและรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของวัยรุ่นผ่าน Social Media

การเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ ที่เทคโนโลยีการติดต่อสื่อสารสามารถเชื่อมโยงกันได้อย่างรวดเร็ว ทำให้ปัจจุบันสื่อเทคโนโลยีหรือที่เรียกว่า สังคมออนไลน์ (Social Media) มีอิทธิพลต่อการใช้ชีวิตประจำวันอย่างมาก ซึ่งจากการวิจัยพบว่า Facebook เป็น Social Media ที่นักศึกษาส่วนใหญ่ นิยมใช้มากที่สุด มากกว่า Social Media อื่น ๆ เนื่องจากสามารถแสดงความคิดเห็นและความเป็นตัวของตัวเองได้อย่างอิสระ มีการให้ความรู้และข้อมูลข่าวสารที่หลากหลาย และเปิดโอกาสให้สร้างเครือข่ายเพื่อนที่มีความสนใจร่วมกันได้ และเมื่อมองในมุมมองประเด็นของการเมือง Social Media ได้เป็นเครื่องมือสำคัญในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของวัยรุ่นอย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะวัยรุ่นที่เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง ที่การศึกษาพบว่า ยิ่งวัยรุ่นเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองมากเท่าไร ก็ยิ่งเพิ่มพฤติกรรมการแสดงออกทางความคิดเห็นในเรื่องของการเมืองบน Social Media มากขึ้นเท่านั้น

ทั้งนี้ในเรื่องของกิจกรรมทางการเมืองที่วัยรุ่นเข้าไปมีส่วนร่วม มักจะเข้ากิจกรรมชุมนุมทางการเมืองต่าง ๆ มากกว่าการเข้าอบรมทางการเมืองที่รัฐบาล หรือพรรคการเมืองต่างๆ ได้จัดขึ้น ซึ่งให้เห็นถึงวัยรุ่นมีการตัดสินใจและเลือกรับข้อมูลข่าวสารด้วยตนเอง มากกว่าที่จะเป็นเสมือนตัวรับข้อมูลให้รัฐ หรือพรรคการเมือง ป้อนข้อมูลเพียงอย่างเดียว และเมื่อมองในเรื่องของเพศ จากการวิจัยพบว่าเพศชายจะมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่าน Social Media มากกว่าเพศหญิง แสดงให้เห็นว่า เพศชายมีความสนใจทางการเมืองมากกว่าเพศหญิง ซึ่งสาเหตุอาจเป็นเพราะ ความเชื่อเดิม ๆ เกี่ยวกับเรื่องความไม่เท่าเทียมกันทางเพศในระบอบปิตาธิปไตย ที่เอื้อให้บุคคลที่มีเพศสรีระเป็นชายสามารถเข้าสู่ระบบการเมืองได้มากกว่า ซึ่งดูจากสังคมไทยการที่เพศหญิงจะเข้าไปสู่พื้นที่ทางการเมืองได้จะต้องมีเครือข่ายทางสังคมภายในนั้น แต่เพศชายกลับเข้าไปมีบทบาททางการเมืองได้ง่ายกว่า จึงทำให้เพศชายเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองบน Social Media มากกว่าเพศหญิง

ในขณะที่ประเด็นเรื่องความแตกต่างระหว่างมหาวิทยาลัยและสาขาวิชานั้น กลับพบว่าไม่มีผลต่อการใช้ Social Media ในการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะการมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านช่องทางนี้น่าจะมาจากความต้องการหรือจิตสำนึกทางการเมืองของแต่ละบุคคลมากกว่า ว่าต้องการมีส่วนร่วมทางการเมืองหรือไม่ ต้องการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากน้อยแค่ไหน จึงไม่น่าจะเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยหรือสาขาวิชาที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่เลย

สำหรับในสถานการณ์ปัจจุบัน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองไม่ว่าจะผ่าน Social Media หรือไม่ผ่าน Social Media ก็ตามมีมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด เช่น การชุมนุม การแสดงความคิดเห็นส่วนตัวในเรื่องของการเมือง และการสร้างเพจ หรือเว็บไซต์เกี่ยวกับการเมือง เป็นต้น ซึ่งให้เห็นว่าการเมืองไทยได้เป็นเรื่องใกล้ตัว และอยู่ในความสนใจของคนในสังคมส่วนใหญ่เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ดังนั้น จากการที่ปัจจุบันสถานการณ์ทางการเมือง มีความรุนแรง และมีการแบ่งฝั่งแบ่งฝ่ายมากขึ้น ทำให้การเมืองกลายเป็นเรื่องใกล้ตัวสำหรับวัยรุ่นไป การแสดงออกทางการเมืองของวัยรุ่นจึงเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแสดงออกผ่าน Social Media หรือใน Facebook ซึ่งปัจจุบันเป็นสิ่งวัยรุ่นสามารถเข้าถึงได้ง่าย และมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นของตนเองได้อย่างเต็มที่

เรื่องที่ 3: การย้ายถิ่นเพื่อการศึกษา: สัมพันธภาพของครอบครัวที่เปลี่ยนแปลง

จากการทบทวนวรรณกรรม และตามความคิดแรกของผู้เขียนคิดว่า การย้ายถิ่นเพื่อการศึกษาของนักศึกษาจะส่งผลทำให้สัมพันธภาพของครอบครัวนั้นแย่ลง แต่ตามความเป็นจริง หรือตามผลการวิจัยกลับไม่เป็นเช่นนั้น ไม่ว่าจะเป็นด้านพูดคุย ปรึกษาหารือ ด้านการแสดงออกซึ่งความรักและความเอื้ออาทรต่อกัน และด้านการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่เหมาะสมของสมาชิกในครอบครัว นักศึกษาที่ย้ายถิ่นกลับมีระดับสัมพันธภาพในด้านต่าง ๆ ที่มาก เกือบใกล้เคียง หรือมากกว่านักศึกษาที่ไม่ย้ายถิ่นด้วยซ้ำ ด้านที่มากกว่าอย่างเช่น ด้านพูดคุยปรึกษาหารือ นักศึกษาที่ย้ายถิ่นอาจมีปัญหาเรื่องการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมรอบๆ มหาวิทยาลัย การที่ได้พูดคุยปรึกษากับครอบครัว จึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับพวกเขาที่จะคลายความกังวลในความรู้สึกต่างถิ่นที่เกิดขึ้นได้ และเนื่องจากเทคโนโลยีทางการสื่อสารที่ก้าวหน้า การพูดคุยทางไกลจึงไม่ใช่ปัญหาอีกต่อไป การพูดคุยปรึกษาหารือจึงมากกว่าปกติ ซึ่งสิ่งนี้ก็ยิ่งส่งผลทำให้ด้านการแสดงออกทางความรักและความเอื้ออาทรกับสมาชิกในครอบครัวของนักศึกษาที่ไม่ย้ายถิ่น มีระดับสัมพันธภาพสูงตามไปด้วย

นอกเหนือจากปรึกษาหารือกับคนในครอบครัวแล้ว จากการศึกษายังพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ยังมีการปรึกษาปัญหากับคนอื่น ๆ เช่น เพื่อน หรือแฟน ซึ่งอาจมากกว่าคนในครอบครัว โดยอาจมีสาเหตุมาจากการที่นักศึกษาคิดว่าตนเองไม่สนิทใจกับคนในบ้าน และไม่กล้าพูดถึงสิ่งที่อยู่ในใจของตนเองในสมาชิกในบ้านรับรู้ แต่ถึงอย่างไรเมื่อพูดถึงสัมพันธภาพภายในครอบครัว กลับมีนักศึกษาเกินกว่าร้อยละ 90 ที่คิดว่าความสัมพันธ์ของคนในครอบครัวอยู่ในระดับที่ดี รักใคร่ และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ไม่ว่าในยามปกติ หรือยามที่มีปัญหา

แต่ในด้านการทำกิจกรรมร่วมกันกับครอบครัวนั้น ถือว่าเป็นเรื่องปกติที่จะพบว่า นักศึกษาไม่ย้ายถิ่นจะมีสัมพันธภาพด้านนี้มากกว่านักศึกษาที่ย้ายถิ่น แม้ว่าปัจจุบันการคมนาคมในประเทศมีความเจริญก้าวหน้า สะดวกสบายมากขึ้นก็ตาม แต่การเดินทางก็ยังสร้างความลำบากให้แก่ตัวนักศึกษาเองอยู่ดี ยิ่งนักศึกษาที่อาศัยอยู่ห่างไกลจากมหาวิทยาลัยมากเท่าใด การทำกิจกรรมร่วมกันกับครอบครัวยิ่งยากมากขึ้นเท่านั้น เพราะความไกลของระยะทาง อาจสร้างภาระค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และความเหนื่อยล้าในการเดินทางให้แก่ตัวนักศึกษาเองได้ ความถี่ของการกลับไปหาครอบครัวจึงน้อยลง ซึ่งก็จะส่งผลต่อการทำกิจกรรมร่วมกันของครอบครัวที่ลดลง

ดังนั้น การย้ายถิ่นจึงไม่ได้เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อสัมพันธภาพทางครอบครัวมากนัก เพราะถึงแม้นักศึกษาที่ย้ายถิ่นจะไม่ค่อยได้ทำกิจกรรมร่วมกับครอบครัว แต่ก็ยังติดต่อสื่อสารกันผ่านเทคโนโลยีได้ ทั้งนี้การย้ายถิ่นอาจจะมีผลต่อสัมพันธภาพของครอบครัวก็ต่อเมื่อผู้ปกครอง หรือตัวนักศึกษาได้มีความสัมพันธ์ที่ติดต่อกัน และเอาใจใส่ซึ่งกันและกันก่อนการย้ายถิ่นหรือไม่ ซึ่งถ้าหากมีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีหรือไม่ค่อยสนิทกับคนในครอบครัวก่อนการย้ายถิ่นแล้ว เมื่อย้ายถิ่นสัมพันธภาพของครอบครัวอาจจะเปลี่ยนแปลงไปในทางที่แยลงก็เป็นได้

เรื่องที่ 4: One Night Stand: ความสัมพันธ์ชั่วข้ามคืนในทัศนะของวัยรุ่น

การมีเพศสัมพันธ์ชั่วข้ามคืน (One Night Stand) สำหรับวัยรุ่นนั้นถือว่าเป็นพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นที่ต่างเคยมีประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์มาก่อน แต่ด้วยค่านิยมและบรรทัดฐานว่าด้วยเรื่องศีลธรรมแบบไทยที่ถูกสร้างขึ้นมาในปัจจุบัน จึงก่อให้เกิดความรุนแรงและกดขี่เพศหญิงเป็นอย่างมาก ซึ่งจะเห็นได้จากมุมมองของวัยรุ่น ที่มองว่า ผู้หญิงที่มีเพศสัมพันธ์ชั่วข้ามคืน จะถูกลดทอนคุณค่าของตัวเอง และกลายเป็นเพียงแค่วัตถุทางเพศของผู้ชาย แต่ผู้ชายที่ผ่านการมีเพศสัมพันธ์ชั่วข้ามคืนกลับไม่ถูกสังคมมองเช่นนั้น ทั้งนี้การลดทอนคุณค่าผู้หญิงดังกล่าวยังสะท้อนให้เห็นถึงค่านิยมของสังคมที่กดทับให้ผู้หญิงต้องมีเพศสัมพันธ์ภายใต้สถาบันการแต่งงานเท่านั้น และถ้าหากมองในมุมผลกระทบหลังจากมีเพศสัมพันธ์ชั่วข้ามคืน วัยรุ่นก็ยังคงคิดว่า ผู้หญิงจะได้รับผลกระทบมากกว่าผู้ชายด้วยเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นทางกาย เช่น โรคติดต่อทางเพศ การตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ และการค้าประเวณี หรือทางจิตใจที่มาจากความกังวลใจ เพราะผลกระทบที่เกิดขึ้นในสังคมไทยส่วนใหญ่นั้น จะเกิดกับผู้หญิง นอกจากนี้ศีลธรรมแบบไทยก็ยังคงมีอิทธิพลในเรื่องของทัศนคติของวัยรุ่นที่ต้องอยู่ภายใต้บรรทัดฐานของสังคม เนื่องจากคนส่วนใหญ่นั้นมองว่า การพูดถึงเรื่องเพศนั้นเป็นเรื่องที่น่าอาย ทั้งที่จริงแล้ว เรื่องเพศควรจะเป็นเรื่องที่สามารถพูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้ที่ถูกต้องกับวัยรุ่นเสียมากกว่า

หากกล่าวถึงปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการมีเพศสัมพันธ์ชั่วข้ามคืน เรื่องของบริบทสภาพแวดล้อม และพฤติกรรมของตัวปัจเจกบุคคลเองล้วนมีผลทั้งสิ้น เช่น การเที่ยวในสถานที่บันเทิงยามดึก การแต่งกายชุดวาบหวาม การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นต้น อย่างไรก็ตามการรับค่านิยมแบบตะวันตกของตัวปัจเจกบุคคลเองยังมีผลอยู่เช่นกัน แต่มีผลรองลงมาจากปัจจัยดังกล่าวข้างต้น

ส่วนทัศนคติเรื่องค่านิยมทางเพศ สถาบันครอบครัวที่เป็นสถาบันหลักในการขัดเกลาทางสังคม และเพื่อนใกล้ชิด ยังคงมีบทบาทสำคัญต่อตัวปัจเจกบุคคลอยู่มาก ยกตัวอย่างเช่น วัยรุ่นชายที่บิดามารดาหย่าร้างกัน ความผูกพันที่ใกล้ชิดสนิทสนมจะน้อยกว่า วัยรุ่นหญิงที่บิดามารดาอยู่ด้วยกัน และโดยธรรมชาติวัยรุ่นชายมักชอบอยู่กับเพื่อนมากกว่าอยู่กับคนในครอบครัว ทำให้การเรียนรู้ถ่ายทอดความเชื่อและค่านิยมต่าง ๆ นั้นมาจากเพื่อนมากกว่า ซึ่งตรงข้ามกับวัยรุ่นหญิงที่ได้รับการถ่ายทอดมาจากครอบครัวมากกว่า โดยสิ่งเหล่านี้ทำให้นักศึกษาหญิงส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ว่า จะไม่มีเพศสัมพันธ์จนกว่าจะแต่งงาน ในขณะที่เดียวกันนักศึกษาชายส่วนใหญ่กลับมีทัศนคติที่ว่า การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานนั้นไม่ใช่เรื่องเสียหาย

ดังนั้น ทัศนคติเรื่องค่านิยมทางเพศจึงขึ้นอยู่กับลักษณะของตัวปัจเจกบุคคล และลักษณะของสถาบันทางสังคมอื่น ๆ เช่นครอบครัวว่าจะขัดเกลาทัศนคติเรื่องเพศให้กับวัยรุ่นไปในทิศทางใด โดยภาพรวม วัยรุ่นส่วนใหญ่มองว่า พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ชั่วข้ามคืน ยังคงเป็นพฤติกรรมที่ไม่ดีอยู่ เพราะว่าเมื่อวัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์ชั่วข้ามคืนแล้ว ผู้หญิงกลับถูกลดทอนคุณค่าลง ผลกระทบจากการมีพฤติกรรมดังกล่าวมีอยู่มาก และการที่มีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงาน สำหรับสังคมไทยถือว่าเป็นพฤติกรรมที่ยังไม่สามารถยอมรับได้อย่างกว้างขวางมากนัก

เรื่องที่ 5: ความสวย=ความพอม: อัตลักษณ์ของหญิงไทยในปัจจุบัน

วาทกรรมว่าด้วยเรื่องความสวย และความพอม สังคมได้สร้างตัวแบบในอุดมคติ ส่วนหนึ่งใช้วิธีการผลิตซ้ำผ่านสื่อ สร้างภาพแม่แบบ ทั้งในเรื่องของรูปร่างผู้หญิง คุณลักษณะที่ผู้หญิงพึงมี ทำให้กลายเป็นค่านิยมทางสังคมที่วัยรุ่นต่างรับมา อีกส่วนหนึ่งมาจากบุคคลรอบตัว ที่สร้างแรงกดดัน ทำให้ผู้หญิงต้องเปลี่ยนรูปร่างให้สอดคล้องกับค่านิยมหลักในสังคม

ในเรื่องวาทกรรมความสวยนี้ จะเปลี่ยนไปตามยุคตามสมัย ขึ้นอยู่กับว่า ช่วงเวลานั้นมีรสนิยมในความสวยของผู้หญิงเป็นเช่นไร ซึ่งทำให้ไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือเพศหญิง ล้วนแล้วแต่มีทัศนคติต่อความสวยเหมือนกัน ดังจะเห็นได้จากในปัจจุบันนี้เมื่อกล่าวถึงความสวย วัยรุ่นส่วนใหญ่จะมีความเห็นไปในทางเดียวกันว่า ต้องสูง พอมเพริวยคัลยานางแบบ และมีคุณลักษณะที่เหมาะสมไปด้วยว่า ต้องมีน้ำใจ ฐานะทางสังคมดี เป็นผู้นำ หน้าที่การงานดี มีการศึกษาสูง โดยวาทกรรมความสวยดังกล่าวได้สร้างความเป็นอื่น และก่อให้เกิดความรุนแรงกับผู้หญิงที่ไม่เข้าพวก ซึ่งผู้หญิงเหล่านี้ได้แก่ ผู้หญิงอ้วน ดำ เตี้ย คนพิการ และคนที่ไม่มีการศึกษาสูง เป็นต้น โดยเฉพาะ หนึ่งในผู้หญิงที่ถูกจัดเป็นอื่น คือ ผู้หญิงอ้วน พวกเขาต้องสร้างความรุนแรงให้แก่ตนเอง โดยใช้ยาลดความอ้วน เพื่อปรับเปลี่ยนตนเองให้เข้ากับค่านิยมความสวยในสังคม ทั้งๆ ที่ผู้หญิงเหล่านี้ส่วนใหญ่รู้อยู่แล้วว่า ยาลดความอ้วนมีอันตรายและผลเสียอย่างไร ซึ่งประเด็นยาลดความอ้วนนี้จะถูกกล่าวถึงในประเด็นถัดไป

ดังนั้น ทัศนคติเรื่องความสวยของวัยรุ่นจึงขึ้นอยู่กับวาทกรรมกระแสหลักว่าด้วยความสวยที่สังคมได้ผลิตขึ้นมานั้นมีลักษณะอย่างไร สังคมมองว่าผู้หญิงที่สวยจะต้องสวยที่หน้าตา รูปร่าง หรือสวยที่นิสัยใจคอ โดยมีสถาบันสื่อมวลชนผลิตซ้ำภาพแม่แบบต่างๆ เหล่านั้น ทำให้วัยรุ่นเสียส่วนใหญ่เสาวาทกรรมและคงรับวาทกรรมว่าด้วยความสวยเท่ากับความพอมดังที่กล่าวไว้

เรื่องที่ 6: ความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมการใช้ลดความอ้วนของวัยรุ่น

ยาลดความอ้วน ถือได้ว่าเป็นยาที่อันตรายต่อสุขภาพชนิดหนึ่ง หากทานในระยะเวลาอันสั้น ผู้ใช้จะมีอาการขาดสารอาหาร เป็นลม และมีอาการมือสั่นจากการที่ไม่ได้ทานอาหาร แต่หากทานเป็นเวลานาน จะมีผลที่ร้ายแรงกว่าคือ เวียนหัว และเกิดอาการประสาทหลอน เนื่องจากยาไปกดประสาท ทำให้ไม่ยอมกินอาหาร ร่างกายจึงโหมและซูบ และอาจจะเกิดอาการติดยาได้ถ้ากินนาน ๆ นอกจากนี้ เมื่อเลิกใช้ยาไปแล้ว อาจจะส่งผลทำให้มีน้ำหนักเพิ่มขึ้นไปอีก

จากกลุ่มตัวอย่างที่ได้รวบรวมมาพบว่า มีคนใช้ยาลดความอ้วนถึง 1 ใน 10 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด แสดงให้เห็นถึงอิทธิพลของวาทกรรมว่าด้วยความสวยมีผลต่อวัยรุ่นเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เมื่อมองผ่านแนวคิดของ Pierre Bourdieu จะเห็นได้ว่าในปัจจุบัน คนจะให้คุณค่ากับร่างกายเป็นอย่างมากโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เพศหญิงที่มองว่ารูปร่างหน้าตาเป็นทุนอย่างหนึ่งที่จะสร้างโอกาสทางสังคมและเศรษฐกิจ อย่างเช่น ดารานางแบบ ที่ใช้รูปร่างหน้าตาเพื่อหารายได้ เป็นต้น แต่ในปัจจุบันผู้ชายก็เริ่มมองว่าความผอมมีผลต่อบุคลิกภาพของตนเองด้วยเช่นกัน

ทั้งนี้ในเรื่องของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาลดความอ้วน จากการสำรวจพบว่า วัยรุ่นเสียส่วนใหญ่ทราบดีถึงอันตรายของยาลดความอ้วน ว่ามันไม่ได้สร้างผลดีต่อร่างกาย แต่จะสร้างผลเสียซะมากกว่า ซึ่งจะแสดงให้เห็นว่า ไม่ว่าจะเป็น เพศใด มหาวิทยาลัยไหน หรือสาขาวิชาอะไร ความรู้ความเข้าใจในเรื่องยาลดความอ้วนก็จะไม่แตกต่างกัน เพราะด้วยอินเทอร์เน็ต สำหรับวัยรุ่นสมัยนี้แล้ว สามารถเข้าถึงได้ง่าย การที่จะรับรู้ข้อมูลถึงอันตรายของยาลดความอ้วน จึงไม่ใช่ปัญหาสำหรับวัยรุ่นในยุคนี้อีกต่อไป

สาเหตุของการใช้ยาลดความอ้วนนั้น เริ่มมาจากการที่บุคคลมีความรู้สึกไม่พึงพอใจในรูปร่างของตน จึงแสวงหาวิธีการในการลดน้ำหนัก ซึ่งการออกกำลังกาย หรือควบคุมอาหารอาจไม่ใช่ทางออกสำหรับวัยรุ่นบางคน เนื่องจากการกระทำดังกล่าวอาจไม่ประสบผลสำเร็จตามที่คาดหวังไว้ หรือใช้เวลาไปกับการทำกิจกรรมอื่น ๆ มากเกินไปจนไม่ได้ออกกำลังกาย ทำให้อ้วนลงพุง กลายเป็นทางออกทางหนึ่งของพวกเขาแทน

ถ้าหากมีปัจจัยใดที่ทำให้ยาลดความอ้วนไม่ถูกนำมาใช้คงจะเป็น ความสัมพันธ์ครอบครัว ซึ่งจะมีบทบาทสำคัญในการห้ามวัยรุ่นในการใช้ยาลดความอ้วนได้ โดยการพูดคุยกันในครอบครัว แม้ว่า จะพูดคุยกันได้ทุกเรื่อง หรือบางเรื่องก็ตาม ก็ทำให้ลดโอกาสหรือพฤติกรรมในการใช้ยาลดความอ้วนไปได้ เนื่องจากอาจจะได้รับคำแนะนำดีๆ จากครอบครัว

นอกจากนี้จากการสัมภาษณ์ในเชิงคุณภาพ เพื่อเน้นย้ำสิ่งที่ได้กล่าวมาก่อนหน้านี้ ซึ่งก็ได้พบกับสิ่งที่สอดคล้องกันก็คือ ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่สามารถที่จะพูดคุยกับที่บ้านในเรื่องของการลดความอ้วนได้ จนนำไปสู่การตัดสินใจใช้ยาลดความอ้วนขึ้น และจากการสัมภาษณ์ทำให้รู้ว่า สาเหตุที่ทำให้เกิดความอ้วนจะมาจากกรรมพันธุ์โดยบุคคลในครอบครัวมีรูปร่างที่จัดอยู่ในเกณฑ์อ้วนเกือบทุกคน และพฤติกรรมการกิน ที่เป็นสาเหตุหลักที่ทำให้คนส่วนใหญ่อ้วน ไม่ว่าจะเป็นกินอาหารประเภทไขมันสูง หรือการบริโภคที่บ่อยครั้งก็ตาม โดยการควบคุมอาหาร หรือการออกกำลังกายนั้นสำหรับคนอ้วนแล้ว ยากที่จะสำเร็จ และเมื่อได้รับแรงกดดันจากสังคมบวกเพิ่มเข้าไปด้วยนั้น พวกเขาจึงหันไปใช้ยาลดความอ้วนแทน แต่สำหรับยาอันตรายเช่นนี้นั้นถ้าหากทานในระยะเวลาอันสั้น ผู้ใช้จะมีอาการขาด

สารอาหาร เป็นลม และมีอาการมือสั่นจากการที่ไม่ได้ทานอาหาร แต่หากทานเป็นเวลานาน จะมีผลที่ร้ายแรงกว่าคือ เวียนหัว และเกิดอาการประสาทหลอน เนื่องจากยาไปกดประสาททำให้ไม่อยากอาหาร ร่างกายจึงโหมและซูบ และอาจจะเกิดอาการดี้อยาได้ถ้ากินนาน ๆ นอกจากนี้เมื่อเลิกใช้ยาไปแล้ว ได้ส่งผลทำให้มีน้ำหนักเพิ่มขึ้นไปอีก หรือที่เรียกว่า โยโยเอฟเฟกต์ โดยจะขึ้นมาน้อยเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมของแต่ละบุคคลด้วย แต่ถึงอย่างไรก็ดีผู้ให้สัมภาษณ์ก็ไม่คิดที่จะกลับไปใช้ยาลดความอ้วนอีกถึงแม้จะไม่พอใจในรูปร่างของตนในปัจจุบันเท่าไรก็ตาม

ดังนั้น จากทั้งเรื่องของความสวย=ความผอม และเรื่องของการใช้ยาลดความอ้วนนี้ ทำให้เห็นอย่างชัดเจนว่าทัศนคติเรื่องความสวยผอมได้กลายเป็นค่านิยมหลักของสังคมไทยในปัจจุบันเป็นที่เรียบร้อยแล้ว วัยรุ่นจึงได้พยายามปรับเปลี่ยนตนเองให้ได้มาซึ่งบุคลิกภาพตามที่สังคมต้องการ จนเกิดพฤติกรรมผิดๆ ที่อาจนำไปสู่ผลร้ายแรงต่อชีวิตของตนเองได้ แต่สำหรับความรู้ความเข้าใจเรื่องยาลดความอ้วนของวัยรุ่นนั้น ถือว่าวัยรุ่นส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับที่ดี จากการเข้าถึงแหล่งข้อมูลเรื่องยาลดความอ้วนได้ง่ายขึ้น

เรื่องที่ 7: สัมพันธภาพอุดมศึกษา: บทบาทและรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ในมหาวิทยาลัย

อาจารย์มหาวิทยาลัยตามอุดมคติของนักศึกษาส่วนใหญ่นั้น คือจะต้องมีความตั้งใจ อุทิศเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ ถ่ายทอดวิชาความรู้โดยไม่ปิดบังอำพราง ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตประจำวัน มีความรับผิดชอบต่อนักศึกษาที่ตรงต่อเวลา มีความรักความเอาใจใส่ต่อศิษย์ และเป็นທີ່ไว้วางใจในการเป็นผู้อบรมสั่งสอนแนะนำศิษย์ให้เจริญก้าวหน้า โดยนักศึกษาล้วนแต่คาดหวังให้อาจารย์มหาวิทยาลัยมีบทบาทหรือให้ความสำคัญต่อตัวนักศึกษามากที่สุด แต่ในความเป็นจริงแล้ว กลับไม่เป็นเช่นนั้น ในความเป็นจริงนักศึกษาส่วนใหญ่คิดว่าอาจารย์มีบทบาทต่อตัวเองมากกว่า สิ่งที่เกิดขึ้นอาจมาจาก อาจารย์มหาวิทยาลัยบางคนอาจแค่ต้องการมาเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรหรือมหาวิทยาลัยเท่านั้น จึงอาจเกิดประพฤติกรรมบางอย่างที่ไม่ตรงตามที่นักศึกษาคาดหวังไว้

ความคาดหวังที่นักศึกษามีต่ออาจารย์มหาวิทยาลัยนั้น ขึ้นอยู่กับความคิด ความเชื่อ ความต้องการ และตามประสบการณ์ของแต่ละนักศึกษา โดยสิ่งเหล่านี้อาจถูกปลูกฝังมาจากสังคม ที่คนในสังคมส่วนใหญ่ต้องการให้ครูมีบทบาทตามที่คาดหวังไว้ แต่บทบาทดังกล่าวไว้ว่าจะกำหนดไว้อย่างแน่นอน เพราะในแต่ละโรงเรียน แต่ละมหาวิทยาลัย ย่อมมีรูปแบบการเรียนการสอนที่แตกต่างกันไป สิ่งนี้จึงเป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดตำแหน่งและบทบาทที่ควรจะเป็นของครูบาอาจารย์ ซึ่งจะเป็นปัญหาสำหรับผู้ที่เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัย ที่ยากในการปรับตัว และกำหนดบทบาทของตัวเองให้เข้ากับมหาวิทยาลัยที่ตัวเองได้สังกัดไว้ เพราะฉะนั้นในเรื่องของความแตกต่างระหว่างมหาวิทยาลัยของรัฐและของเอกชน ก็จะส่งผลทำให้ความคาดหวังของนักศึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์ และรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์มหาวิทยาลัยมีความแตกต่างกันอีกด้วย

จากความคาดหวังของนักศึกษาที่มีต่อบทบาทของอาจารย์มหาวิทยาลัย ได้สะท้อนรูปแบบของความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา การที่นักศึกษายกให้อาจารย์มีบทบาทต่อนักศึกษามากที่สุดนั้นได้สะท้อนให้เห็นถึงรูปแบบความสัมพันธ์แบบพ่อแม่-ลูก แบบรุ่นพี่-รุ่นน้อง หรือแบบเพื่อน-เพื่อน ที่ต้องการให้อาจารย์มีสัมพันธภาพที่ใกล้ชิดกับนักศึกษา เพื่อที่จะได้ตั้งใจถ่ายทอดความรู้ และมีความเอาใจใส่ต่อนักศึกษาให้มากๆ ซึ่งรูปแบบนี้ถือได้ว่าเป็นรูปแบบที่ดีต่อระบบการศึกษาของไทย เพราะสำหรับนักศึกษาแล้ว สถานการณ์การศึกษามองเปรียบเสมือนบ้านหลังที่ 2 ที่ต้องการให้ครูบาอาจารย์มีความใส่ใจ และเปรียบเสมือนเป็นพ่อแม่คนที่ 2 ของพวกเขา

แต่ในความเป็นจริงที่นักศึกษากลับคิดว่าอาจารย์มีบทบาทต่อตนเองมากที่สุดนั้นได้สะท้อนให้เห็นถึงรูปแบบความสัมพันธ์แบบผู้บังคับบัญชา-ใต้บังคับบัญชา ที่ถือว่าเป็นรูปแบบทางการมากเกินไป ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักศึกษาคงดูห่างเหิน จนอาจารย์มีความเอาใจใส่ต่อนักศึกษาไม่มากเท่าที่ควร ซึ่งสิ่งนี้จะเป็นผลเสียต่อระบบการศึกษาไทยต่อไปในอนาคตได้

ดังนั้นจากการที่อาจารย์ได้ให้ความสำคัญกับบทบาทต่อตนเองมาก และมีความสัมพันธ์ต่อนักศึกษาที่มีลักษณะดูห่างเหินนั้น มหาวิทยาลัย หรือหน่วยงานของรัฐควรเข้ามาดูแลจัดการอาจารย์มหาวิทยาลัย ให้มีการเปลี่ยนแปลง โดยอาจารย์ควรมีบทบาทต่อนักศึกษามากที่สุด (เช่น การจัดอบรมอาจารย์มหาวิทยาลัย ให้อาจารย์มหาวิทยาลัยตระหนักถึงการให้ความสำคัญแก่นักศึกษา) และปรับเปลี่ยนความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์มหาวิทยาลัยกับนักศึกษาให้มีลักษณะใกล้ชิดมากขึ้น (เช่น การทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างอาจารย์ และนักศึกษา) เพื่อที่จะทำให้การเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จากผลการศึกษาที่ได้กล่าวมาทั้งหมดนั้น เราสามารถเห็นถึงประเด็นที่น่าสนใจ และนำมาวิเคราะห์ได้ดังนี้

วาทกรรมเรื่องเพศ ที่แบ่งออกเป็น 2 เพศ คือเพศชาย และเพศหญิง ได้สร้างความเป็นอื่นให้แก่บุคคลที่ไม่เข้าพวก ยกตัวอย่างเช่น บุคคลข้ามเพศ ที่ถูกจัดให้เป็นชายขอบ และถูกมองว่าเป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน แต่ในปัจจุบันก็ได้ถูกกีดกันน้อยลงกว่าในอดีต เพราะวัยรุ่นปัจจุบันมีการยอมรับบุคคลข้ามเพศมากยิ่งขึ้น เช่นในเรื่องของอาชีพ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีวาทกรรมว่าด้วยเรื่องผู้หญิงที่ดี และผู้หญิงที่สวย จะเห็นได้ว่าวาทกรรมเหล่านี้ก็สร้างความเป็นอื่นให้แก่ผู้หญิงที่ไม่เข้าพวกอีกเช่นกัน เช่น ผู้หญิงที่มีเพศสัมพันธ์ชั่วคราวกับคน ผู้หญิงที่มีเพศสัมพันธ์นอกสถาบันการแต่งงาน และผู้หญิงที่ไม่มีรูปร่าง หรือคุณสมบัติตามรูปแบบอุดมคติของผู้หญิงที่สังคมสร้างไว้

นอกจากวาทกรรมเหล่านี้ได้สร้างความเป็นอื่นดังกล่าวแล้ว ยังได้สร้างความรุนแรงโดยการกดขี่บุคคลข้ามเพศ และผู้หญิงอีกด้วย โดยจะเห็นได้จาก ในเรื่องบุคคลข้ามเพศ ที่บุคคลข้ามเพศยังคงถูกยอมรับในเรื่องของสังคม และวัฒนธรรมในระดับที่น้อยกว่าเพศชายและเพศหญิงอยู่ ทำให้การใช้ชีวิตประจำวันของบุคคลข้ามเพศมีปัญหาอยู่บ้าง ส่วนในเรื่องของการมีเพศสัมพันธ์ชั่วคราวกับคน ที่เพศหญิงถูกลดทอนคุณค่าในตัวเองลง เปรียบเสมือนวัตถุทางเพศสำหรับผู้ชายเท่านั้น และในเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่าน Social Media เพศหญิงมีพื้นที่ทางการเมืองน้อย หรือต้องมีเครือข่ายทางสังคมภายในระบบการเมืองนั้น ถึงจะเอื้อให้ผู้หญิงสามารถเข้าไปสู่พื้นที่ทางการเมืองใน

สังคมได้ เป็นเพราะระบอบปิตาธิปไตย ตัวอย่างเช่น นายกรัฐมนตรีไทยคนปัจจุบัน ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ที่มีคนในครอบครัวเป็นผู้มีอิทธิพลในพรรคเพื่อไทย จึงสามารถดำรงตำแหน่งสำคัญๆ ของประเทศได้

ทั้งนี้ยังมีเรื่องของสถาบันครอบครัว ซึ่งเป็นสถาบันหลักในการขัดเกลา และสร้างทัศนคติ มุมมองให้กับคนในครอบครัว ลักษณะสถาบันครอบครัวจะส่งผลกระทบต่อวัยรุ่นแต่ละคนในรูปแบบที่แตกต่างกัน อย่างในเรื่องของการมีเพศสัมพันธ์ชั่วคราวที่จากงานวิจัยได้กล่าวว่า ถ้าหากวัยรุ่นที่อยู่ในครอบครัวที่มีสัมพันธภาพที่ดี มีการพูดคุยปรึกษาหารือ มีการเอาใจใส่ และอบรมสั่งสอนต่อบุตรหลาน วัยรุ่นดังกล่าวก็จะมองว่า การมีเพศสัมพันธ์ชั่วคราวเป็นสิ่งที่ไม่ควร และเป็นเรื่องที่ไม่สามารถยอมรับได้ แต่ถ้าหากเป็นวัยรุ่นที่อยู่ในครอบครัวที่มีสัมพันธภาพที่ไม่ดี ไม่ค่อยมีการพูดคุยปรึกษาหารือกันภายในครอบครัว วัยรุ่นดังกล่าวก็จะมองว่า การมีเพศสัมพันธ์ชั่วคราวเป็นเรื่องปกติ และสามารถยอมรับได้ หรือในเรื่องของยาเสพติดความอ้วนก็เช่นเดียวกัน วัยรุ่นที่อยู่ในครอบครัวที่มีสัมพันธภาพที่ดี วัยรุ่นดังกล่าวก็จะได้รับการแนะนำดี ๆ ที่ส่งผลทำให้ไม่ทานยาเสพติดความอ้วนได้ แต่ถ้าวัยรุ่นอยู่ภายใต้สถาบันครอบครัวที่ไม่ดี วัยรุ่นอาจหลงผิดไปใช้ยาเสพติดความอ้วนที่เป็นอันตรายถึงชีวิตได้เช่นกัน

สรุปผลการศึกษา

หากพิจารณาถึงวัยรุ่นในทั้ง 7 มิติที่กล่าวมา จะพบว่าวัยรุ่นมักถูกครอบงำด้วยกรอบความคิด และค่านิยมของสังคม วาทกรรมกระแสหลักที่สังคมนั้นดำรงอยู่ซึ่งมีอิทธิพลต่อวัยรุ่นเป็นอย่างมาก แต่ก็มีบางประเด็นที่วัยรุ่นยังคงยึดติดอยู่กับทัศนคติของตัววัยรุ่นเองซึ่งเกิดมาจากการปฏิสังสรรค์กับบุคคลรอบข้างที่ใกล้ชิด สามารถชี้ให้เห็นได้ ดังนี้

ประเด็นแรกคือในด้านทัศนคติมุมมอง การเข้าใจและให้ความยอมรับบุคคลข้ามเพศที่ไม่จำกัดเพศสภาพและเพศวิถีใด ๆ โดยยึดหลักของสัมพันธภาพส่วนบุคคลเป็นที่ตั้งในการให้ความเข้าใจ และการยอมรับบุคคลข้ามเพศ ประเด็นถัดมา จากบางมิติของวัยรุ่นที่ส่วนใหญ่แล้วมักจะได้รับอิทธิพลจากวาทกรรมกระแสหลักอย่างที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นและยังคงยึดหลักศีลธรรมไทยอยู่จนถึงปัจจุบันนี้ จะเห็นได้จากความเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์แบบชั่วคราวของวัยรุ่นที่ดูคล้ายจะเป็นไปตามบรรทัดฐานสังคม เพราะพบว่าทัศนคติของกิจกรรมประเภทนี้ของเพศชายยังคงเป็นทัศนคติที่มีการกดขี่เพศหญิงอยู่ รวมทั้งเพศหญิงเองก็ยังคงมีมุมมองถึงการลดทอนคุณค่าตนเองจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน นอกจากนี้ในเรื่องของอิทธิพลวาทกรรมว่าด้วย “ผู้หญิงสวย” ของสังคมไทย ที่มีตัวแบบในอุดมคติมักถูกผลิตซ้ำผ่านสื่อเป็นประจำ รวมถึงบุคคลรอบข้างของตัววัยรุ่นเองก็ได้เสพรับวาทกรรมดังกล่าวเข้ามาควบคุมร่างกาย พฤติกรรมของตัวเองด้วย ดังจะเห็นได้จาก ทัศนคติของวัยรุ่นในเรื่องของรูปลักษณ์และบุคลิกภาพที่ถูกหล่อหลอมไปในทางเดียวกันกับวัยรุ่นหญิงที่มีความเชื่อว่า “ความสวยเท่ากับความพอม” เนื่องจากความต้องการที่จะเป็นที่ยอมรับและสนใจของคนทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับรูปร่างหน้าตาและฐานะทางสังคม ซึ่งจะสามารถสังเกตได้จากการที่วัยรุ่นถึง 1 ใน 10 ของผลสำรวจมีการใช้ยาเสพติดความอ้วน

ประเด็นสุดท้ายคือ วัยรุ่นมีแนวโน้มสร้างพื้นที่ส่วนตัวขึ้นมาเพื่อนำเสนออัตลักษณ์ของตนเอง โดยเฉพาะในปัจจุบันที่ Social Media เข้ามามีบทบาทต่อชีวิตวัยรุ่นมากขึ้น มีกิจกรรมหลายประเภทเกิดขึ้นบนพื้นที่ออนไลน์ของวัยรุ่น รวมทั้งกิจกรรมทางการเมืองด้วย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของวัยรุ่นที่มีอยู่ก่อนแล้ว จึงจะส่งผลต่อบทบาททางการเมืองในพื้นที่ออนไลน์ แต่ก็เป็นที่น่าสังเกตว่านอกจากการมีส่วนร่วมทางการเมืองของวัยรุ่นที่มีอยู่ก่อนแล้วยังคงมีเรื่องของเพศเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถอธิบายได้ด้วยระบอบปิตาธิปไตยที่เอื้อให้บุคคลที่มีสรีระเป็นเพศชายสามารถเป็นใหญ่และมีบทบาทสำคัญต่างๆ ซึ่งสะท้อนได้จากการมีส่วนร่วมทางการเมือง ส่วนใหญ่แล้วเพศชายจะเข้าไปมีบทบาททางด้านนี้มากกว่าเพศหญิง จึงทำให้ความรู้สึกสนใจของเพศหญิงอาจต้องเบี่ยงประเด็นไปในทิศทางอื่นที่ไม่ใช่การแสดงออกทางพื้นที่ทางการเมืองแทน ดังจะเห็นได้จากบทบาทสำคัญในการเมืองที่เพศชายยังคงได้รับการยอมรับออกมาเป็นบทบาทมากกว่าเพศหญิง ส่วนเมื่อเพศหญิงออกมานั้นอาจถูกประณามและดูถูกทางเพศก็เป็นได้ นอกจากนี้ ยังมีมิติของความคิดหวังและสัมพันธ์ภาพกับสถาบันทางสังคมอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันครอบครัวที่มีบทบาทสำคัญเป็นทั้งปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยลดทอนตัววัยรุ่นเองในด้านต่างๆ ซึ่งวัยรุ่นที่มีความสัมพันธ์กับครอบครัวในระดับที่พูดคุยใกล้ชิดมักเกิดปัญหาน้อยกว่าวัยรุ่นที่มีความห่างเหินกับครอบครัว ในที่นี้รวมถึงวัยรุ่นที่ย้ายถิ่นฐาน ซึ่งส่วนใหญ่แล้วปัจจัยการย้ายถิ่นมักไม่ส่งผลต่อการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัว ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการปฏิสังสรรค์กับบุคคลในครอบครัวที่มีมาอยู่ก่อนหน้าการย้ายถิ่นแล้ว ถึงแม้ว่าหลังจากนั้นจะอยู่ห่างไกลก็ตาม ส่วนประเด็นเรื่องของวัยรุ่นกับความคาดหวังต่อบทบาทของอาจารย์นั้น วัยรุ่นมักคาดหวังให้อาจารย์มหาวิทยาลัยเอาใจใส่และมีบทบาททั้งการถ่ายทอดความรู้และการให้คำปรึกษาในชีวิตตนและมีความตั้งใจสอนหนังสือ แต่พบว่าความเป็นจริงแล้วนั้นไม่ได้เป็นไปตามที่คาดหวังแต่อย่างใด เพราะในชีวิตจริงอาจารย์มักจะทำงานประหนึ่งฟันเฟืองที่คอยขับเคลื่อนและดำรงองค์กรมหาวิทยาลัย ให้ยังคงเป็นสถาบันที่เพียงแต่ให้ความรู้เท่านั้น

เมื่อกล่าวโดยสรุปแล้วนั้น วัยรุ่นเป็นวัยที่ต้องการการยอมรับจากสังคม และต้องการพื้นที่การแสดงออกได้อย่างเสรีและเต็มความสามารถของตัวเอง เป็นวัยที่ต้องการสร้างอัตลักษณ์และแนวทางของตนที่เด่นชัด ขณะเดียวกันก็มีแนวโน้มที่จะทำตามกระแสของสังคม หรือก็คือแม้วัยรุ่นจะมีความต้องการพื้นที่ของตนอย่างอิสระ เสรีเพียงใด แต่ก็ยังมีกรอบความคิดความเชื่อของสังคมมาครอบอีกชั้นหนึ่งโดยเฉพาะในระดับของสังคมและวัฒนธรรม

อภิปรายผล

ผลการศึกษาเรื่องของบุคคลข้ามเพศ ในเรื่องของวาทกรรมทางสังคม ที่ชี้ให้เห็นถึงวัยรุ่นในปัจจุบันมีการเปิดรับวาทกรรมใหม่ ๆ และเปิดใจยอมรับกับบุคคลข้ามเพศมากขึ้น แต่ผลการศึกษาที่ได้กลับขัดแย้งกับผลการศึกษาของวันนี้อยู่ วาสิกะลิน (2540) ที่บอกว่าวาทกรรมหลักในเรื่องเพศของสังคมที่เชื่อว่าโลกนี้มีเพียงเพศหญิงและเพศชายเท่านั้น มีอิทธิพลต่อบุคคลข้ามเพศที่อยู่ในสังคม ส่วนในประเด็นของการยอมรับบุคคลข้ามเพศ จากผลการศึกษาที่พบว่ามีการยอมรับบุคคลข้ามเพศทั้งมิติด้านสังคมและวัฒนธรรม มิติด้านความเป็นมนุษย์ และมิติด้านความสามารถในระดับค่อนข้างมากนั้น กลับไม่ได้มีความสอดคล้องกับงานศึกษาของ เยาวนุษ อินทรเดโชกุล (2526) ที่พบว่า สมาชิกสหภาพแรงงานมีทัศนคติต่อบุคคลข้ามเพศในลักษณะก้ำกึ่ง ระหว่างความรู้สึกเห็นใจและรังเกียจ และงานศึกษาของ เพ็ญมาศ กำเนิดโทน (2528) ที่พบว่า ครูส่วนใหญ่มีการยอมรับนักเรียนที่มีพฤติกรรมรักเพศเดียวกันในระดับค่อนข้างต่ำ ซึ่งจากการอภิปรายนี้สะท้อนให้เห็นว่า สังคมเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงมากขึ้นจากอดีตที่มีการยอมรับบุคคลข้ามเพศน้อย มาสู่การยอมรับบุคคลข้ามเพศมากขึ้นในปัจจุบัน

ส่วน Social Media กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้น ผลการศึกษาที่นำมาเปรียบเทียบกับงานของเอื้ออารี เศรษฐวานิช (2553) และ ฐิตกานต์ ธนาโอฬาร (2537) ในประเด็นที่สอดคล้องจะเป็นเรื่องของเพศ มหาวิทยาลัยและสาขาวิชา นั่นก็คือ ความแตกต่างทางเพศมีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่าน Social Media ที่แตกต่างกัน ซึ่งสาเหตุอาจมาจากลักษณะทางชีววิทยา และความเชื่อเดิมๆในเรื่องความไม่เท่าเทียมกันทางเพศ แต่มหาวิทยาลัยและสาขาวิชาที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อการใช้ Social Media ในการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะการมีส่วนร่วมทางการเมืองในแง่นี้ น่าจะมาจากความต้องการหรือจิตสำนึกทางการเมืองของแต่ละบุคคลมากกว่า

การย้ายถิ่นของนักศึกษา ผลการศึกษานี้มีประเด็นที่น่าประหลาดใจอยู่อย่างหนึ่งนั่นก็คือ ทำไมนักศึกษาที่รู้สึกว่าการครอบครัวยังมีความรักใคร่และปฏิบัติหน้าที่ได้ดีแล้วนั้น กลับไม่กล้าที่จะพูดคุย หรือปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับสมาชิกครอบครัวของตน หันไปปรึกษากับเพื่อน หรือแฟนแทน ซึ่งประเด็นนี้ก็สอดคล้องกับงานของ จารุพรรณ สิทธิสมบูรณ์ (2555) ที่ระบุสาเหตุว่า อาจมาจากตัวผู้ปกครองเองที่ทำให้วัยรุ่นไม่กล้าไปปรึกษา ไม่ว่าจะเป็นการจ้องจับผิด ไม่ฟังเหตุผล หรือไม่เข้าใจความคิดของวัยรุ่นก็ตาม ด้วยเหตุนี้วัยรุ่นที่เป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต จึงเลือกที่จะปรึกษาเพื่อนหรือแฟนที่มีความเข้าใจมากกว่าสมาชิกในครอบครัว

One Night Stand หรือการมีเพศสัมพันธ์ชั่วคราวข้ามคืนนั้น จากการศึกษาถึงสาเหตุของการมีความสัมพันธ์ทางเพศแบบไร้ข้อผูกมัดนี้ ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพ์า สุพัตกุล (2551) ที่สาเหตุของการมีเพศสัมพันธ์นี้มาจาก ความยั่ววนของคู่นอน, การแต่งกายล่อแหลม, ประสบการณ์ทางเพศในอดีต และการดื่มสุราหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ส่วนในเรื่องของผลกระทบหลังจากการมีเพศสัมพันธ์ชั่วคราวข้ามคืน ก็สอดคล้องกับงานของ พัทธราภา ดันติชูเวช (2554) ที่นักศึกษาเพศหญิงจะมีความวิตกกังวลกับผลที่เกิดขึ้นในอนาคตมากกว่าเพศชายภายหลังจากการมีเพศสัมพันธ์ชั่วคราวข้ามคืน โดยอาจเนื่องจากปัญหาทางสังคมที่อาจเกิดขึ้นส่วนใหญ่ล้วนเกิดขึ้นกับเพศหญิงซะมากกว่า และในประเด็นด้านทัศนคติเกี่ยวกับค่านิยมทางเพศก็เช่นเดียวกันที่สอดคล้องกับงานศึกษาของ กรองทิพย์ จันแยม (2544) ที่การยอมรับค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของวัยรุ่นนั้นเพศชายยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสมากกว่าเพศหญิง

ความสวย=ความผอม วาทกรรมความสวยของผู้หญิงในยุคปัจจุบัน ที่ผู้หญิงสวยต้องมีรูปร่างผอมบาง เพื่อต้องการที่จะมีรูปร่างหน้าตาตามแบบสังคมกำหนด และให้เป็นที่ยอมรับของสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานศึกษาของ นนิตา ตั้งไพบูรณ์ทรัพย์ (2553) ที่ผู้หญิงมีความต้องการลดน้ำหนักเพื่อที่จะได้มาซึ่งความผอม โดยจากพฤติกรรมเช่นนี้เองที่ได้เป็นผลมาจากวาทกรรมของสังคมนอกจากนี้หากได้ดูการนิยามความสวยของวัยรุ่นจะเห็นได้ว่า ความสวยทางด้านรูปร่างไม่ได้เป็นเพียงสิ่งเดียวที่กำหนดความสวย ซึ่งจะสอดคล้องกับแนวคิดในงานวิจัยของ กชกรณ์ เสรีฉันทฤกษ์ (2551) ที่ได้อธิบายถึงการประเมินความสวยหรือองค์ประกอบความสวยตามที่สังคมกำหนด โดยมีองค์ประกอบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น ความงามทางกายภาพ ความงามทางจิตใจ ความงามแบบประดับหรือสิ่งที่ห่อหุ้มร่างกาย หรือความงามทางความรู้ ซึ่งจากแนวความคิดนี้จะสามารถจุดประกายให้ผู้หญิงสามารถเลือกได้ว่า จะสวยแบบไหนให้ตนเองถูกยอมรับจากสังคม

พฤติกรรมการใช้ยาลดความอ้วนของวัยรุ่น วัยรุ่นจะมีพฤติกรรมการใช้ยาลดความอ้วนโดยขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ในครอบครัว โดยที่การพูดคุยกันในครอบครัว จะเป็นการลดโอกาสหรือพฤติกรรมในการใช้ยาลดความอ้วนไปได้ ส่วนปัจจัยอื่นนั้นกลับไม่มีผลแต่อย่างใด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริพัฒน์ เสรีกุล (2547) ที่พบว่า ปัจจัยด้านเพศ อายุ และรายได้ ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้ยาลดความอ้วน และผลการศึกษาด้านผลข้างเคียงของการใช้ยานี้ก็ได้สอดคล้องกับงานของชาติรี บานชื่น (2551) ที่พบว่า ยาลดความอ้วนนั้นเกิดผลข้างเคียงที่เป็นโทษได้จริง ซึ่งระดับความรุนแรงนั้นก็ขึ้นอยู่กับระยะเวลาและความถี่ในการใช้ยา โดยแต่ละอาการที่เกิดขึ้นนั้นอาจมีอันตรายจนถึงขั้นเสียชีวิตก็เป็นได้ถ้าหากไม่ไปพบแพทย์

ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับศิษย์ในระดับมหาวิทยาลัย จากความคาดหวังที่ศิษย์มีต่อบทบาทของอาจารย์นั้นสูงเกินไปกว่าความเป็นจริง ซึ่งก็สอดคล้องกับงานศึกษาของอัญชลี พินิจการ (2546) และงานศึกษาของ เจษฎา ณ ระนอง (2548) แต่ก็ยังมีบางงานกลับไม่เป็นเช่นนั้น อย่างเช่นงานของประสงค์ สุริยธนาภาสและคณะ (2523) ที่เสนอสิ่งที่ขัดแย้งออกมานั้นก็คือ ความคาดหวังที่ศิษย์มีต่อบทบาทของอาจารย์กับความเป็นจริงมีระดับที่ใกล้เคียงกัน สิ่งนี้อาจสะท้อนให้เห็นว่าบทบาทของอาจารย์อาจขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมในการสอนที่แตกต่างกัน ทำให้ความคาดหวังกับความเป็นจริงของแต่ละสภาพแวดล้อมสามารถมีลักษณะที่แตกต่างกันได้ ในรูปแบบความสัมพันธ์ก็เช่นเดียวกันนอกจากคุณลักษณะของนักศึกษาแล้ว สภาพแวดล้อมในการสอนก็มีส่วนสำคัญทำให้รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับศิษย์แตกต่างกันไปด้วย

จากสิ่งที่ได้กล่าวมาทั้งหมดเห็นได้ว่า งานศึกษาบางงานมีลักษณะที่สอดคล้อง แต่งานศึกษาบางงานกลับมีลักษณะที่ขัดแย้งจากวรรณกรรมที่ได้พบทวนมาก่อนหน้า สิ่งที่สำคัญที่ทำให้เกิดความสอดคล้องและขัดแย้งนี้ มาจากการเปลี่ยนแปลงของสังคม และวัฒนธรรมทั้งในและต่างประเทศ ที่ต่างเวลา และต่างสถานที่ วัยรุ่นก็ได้แปรเปลี่ยนเช่นเดียวกัน เปลี่ยนไปตามสังคม ไม่ว่าจะเป็นค่านิยม ความเชื่อ หรือวาทกรรมทางสังคม ผลลัพธ์ที่ได้จึงมีความแตกต่าง แต่ความแตกต่างเหล่านี้ก็ได้สะท้อนให้เห็นถึงมุมมองที่หลากหลายของสังคม และจากเรื่อง 7 เรื่องที่ศึกษามานี้เองสามารถทำให้เราเข้าใจวัยรุ่นในมุมมอง และมีติต่าง ๆ ถึงแม้ตอนนี้จะทำได้เพียงเข้าใจ แต่ความเข้าใจนี้จะนำไปสู่การยอมรับ การพัฒนา และการหาวิธีแก้ปัญหาของวัยรุ่น

เชิงอรรถ

- (1) วัยรุ่น ตามความหมายขององค์การอนามัยโลก (WHO) หมายถึง ช่วงอายุที่มีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายในลักษณะที่พอมจะมีเพศสัมพันธ์ได้ เป็นระยะที่มีการพัฒนาทางจิตใจมาจากความเป็นเด็กไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ และเป็นระยะที่มีการเปลี่ยนแปลงสภาพที่ต้องพึ่งพาทางเศรษฐกิจไปสู่ภาวะไปสู่ภาวะที่ต้องรับผิดชอบและพึ่งพาตนเอง โดยงานชิ้นนี้ได้เก็บข้อมูลจากวัยรุ่นในมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นวัยรุ่นตอนปลาย ที่มีอายุตั้งแต่ 18-22 ปี เป็นระยะที่เจริญเติบโตเข้าสู่วัยผู้ใหญ่เต็มที่ จึงมีลักษณะรู้จักบทบาททางเพศของตนเองอย่างเต็มที่ มีความเป็นอิสระเต็มที่ในการดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ และค่อนข้างยอมรับการให้คำแนะนำได้ง่ายกว่าวัยรุ่นช่วงอื่น ๆ (ออนไลน์, 2557)
- (2) บุคคลข้ามเพศ คือ บุคคลที่มีเพศสรีระเป็นชายแต่ต้องการแสดงออกเป็นเพศหญิง

เอกสารอ้างอิง

หนังสือ

วันทนี วาสิกะลิน. (2540). *ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเพศศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อัญชลี พินิจการ. (2546). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวัง และการปฏิบัติงานในบทบาทครูฝ่ายปกครอง ตามความคิดเห็นของนักเรียนและครูฝ่ายปกครอง ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

งานวิจัยและวิทยานิพนธ์

กุลธีรา งามชูเกียรติ. (2555). *การย้ายถิ่นเพื่อการศึกษา: สัมพันธภาพของครอบครัวที่เปลี่ยนแปลง*. สม.419 การศึกษารายบุคคล คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

กชกรณ ศรีฉันทฤกษ์. (2551). *วาทกรรมความงามของผู้หญิงในสังคมไทย: มุมมองพหุมิติ*. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

กรองทิพย์ จันแยม. (2544). *ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับสื่อมวลชนและสื่อบุคคลกับการยอมรับค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของวัยรุ่น*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ (นิเทศศาสตร์พัฒนาการ) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จารุ ไรจนธรรม. (2537). *การปรับตัวของคนชนบทที่ย้ายถิ่นเข้ามาอยู่ในเมือง: ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนบางบอน เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทสังคมศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

เจษฎา ณ ระนอง. (2548). *บทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่ปรึกษา ตามการรับรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีการศึกษา 2548*. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารรัฐกิจ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- ชรินทร์พร มะชะรา. (2552). เรื่องความต้องการและการได้รับการตอบสนองจากครอบครัวกะเทย
วัยรุ่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ฐิตกานต์ ธนาโอฬาร. (2537). การสื่อสารกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตนักศึกษา
มหาวิทยาลัย: ศึกษาเฉพาะกรณีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
วิทยานิพนธ์วารสารศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ทรรดิน สุโขโต. (2533). ค่านิยมของนิสิตนักศึกษาไทยที่เข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง.
วิทยานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์.
- เทอดศักดิ์ ร่มจำปา. (2545). วาทกรรมเกี่ยวกับ “เกย์” ในสังคมไทย พ.ศ. 2508-2542. ภาควิชา
ประวัติศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธารณา กาญจนรจิต. (2555). ความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมการใช้ยาลดความอ้วนของวัยรุ่น.
ภาคินพนธ์ 2 สม.418 คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ธีรโชติ ภูมิภมร. (2555). สัมพันธภาพอุดมศึกษา: บทบาทและรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษา
กับอาจารย์ในมหาวิทยาลัย. ภาคินพนธ์ 2 สม.418 คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นาทชนก อายุคง. (2555). สื่อกับวัยรุ่นไทย: ลักษณะและรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
วัยรุ่นผ่าน Social Media. สม.419 การศึกษารายบุคคล คณะสังคมวิทยาและ
มานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นนिता ตั้งไพบูรณ์ทรัพย์. (2553). อัตลักษณ์ความงามของผู้หญิงภายใต้วาทกรรมความสวยเท่ากับ
ความผอม. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นพคุณ ดีสุคนธ์. (2538). ความเป็นปึกแผ่นในครอบครัวของผู้สูงอายุ. วิทยานิพนธ์ปริญญา
สังคมวิทยาและมานุษยวิทยามหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นนिता ตั้งไพบูรณ์ทรัพย์. (2553). อัตลักษณ์ความงามของผู้หญิงภายใต้วาทกรรมความสวยเท่ากับ
ความผอม. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสตรีศึกษา วิทยาลัยสห-
วิทยาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นัยนา พชรไพศาล. (2546). โรคอ้วนและทัศนคติของผู้หญิงที่รับบริการลดความอ้วนจาก
สถานพยาบาลเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครที่ใช้ยาลดความอ้วนประเภทวัตถุออกฤทธิ์.
นนทบุรี: อย.สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา.
- นิรมล สุวรรณโคตร. (2553). การปรับตัวของนิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร.
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุณทริกา เจียงเพ็ชร. (2543). พฤติกรรมการสื่อสารทางการเมืองผ่านสื่อสารมวลชน สื่อบุคคล สื่อ
อินเทอร์เน็ต และทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยที่มีต่อความรู้ ทัศนคติ และ
กิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งระบบใหม่ของกลุ่มผู้ใช้
อินเทอร์เน็ตในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์วารสารศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- ประกาย โภชนกิจ. (2539). การปรับตัวของแรงงานภาคเกษตรต่อสถานการณ์การเคลื่อนย้ายแรงงานเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรม: ศึกษาเฉพาะกรณีเกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เปรมปรีดา ปราโมช ณ อยุธยา. (2546). การช่วงชิงอัตลักษณ์ “กะเทย” ในงานคาบาเรต์โชว์. เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พัชรณัฐ พิษยพานิชย์. (2555). *One Night Stand: ความสัมพันธ์ชั่วข้ามคืนในทัศนะของวัยรุ่น*. ภาคนิพนธ์ 2 สม.418 คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พัชรภา ดันติสุขเวช. (2554). พฤติกรรมทางเพศของนักศึกษาปริญญาตรีที่มีประสบการณ์เพศสัมพันธ์แบบข้ามคืน. รายงานการวิจัย คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- พัชรินทร์ เบญจสกุล. (2547). ผลกระทบจากการย้ายถิ่นของคนงานก่อสร้างต่อความมั่นคงในครอบครัว. สารนิพนธ์หลักสูตรพัฒนาแรงงานและสวัสดิการมหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พิมพิชา สุพัตกุล. (2551). การเห็นคุณค่าในตนเอง ความรู้เรื่องโรคเอดส์ และเหตุผลของวัยรุ่นตอนปลายที่มีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ข้ามคืน. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาพัฒนาการ คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เพ็ญมาส กำเนิดโชน. (2528). การยอมรับของครูต่อนักเรียนเกย์: ศึกษากรณีข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร 6 โรงเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยามหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มณฑิ พุกษ์ปาริชาติ. (2552). ความเป็นปึกแผ่นทางสังคมภายใน และภายนอกครอบครัวของผู้สูงอายุ: กรณีศึกษาข้าราชการเกษียณอายุ ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มนัญญา ชูพงษ์. (2555). บุคคลข้ามเพศ: วาทกรรมความรู้ความเข้าใจและการยอมรับ. สม.419 การศึกษารายบุคคล คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มลินี สมภพเจริญ. (2547). อินเทอร์เน็ต และสื่อมวลชนต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มาลินี คำโคตร. (2554). คุณภาพชีวิตการทำงานของอาจารย์มหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสถิติประยุกต์และเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะสถิติประยุกต์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- แมนรัตน์ กิตติวารภรณ์. (2553). อิทธิพลสื่อออนไลน์ต่อทัศนคติและแนวโน้มในการลงคะแนนเสียงของผู้มีสิทธิลงคะแนนในเขตกรุงเทพมหานคร กรณีศึกษา: Facebook. สารนิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

เยาวนุช อีทรเดโชกุล. (2526). *ความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติตนในเรื่องเพศของสมาชิกสหภาพแรงงานไทยคูราโบ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยมหาวชิราลงกรณศาสตร.

รัตนา มณีโรจนฉาย. (2553). *บล็อกกับบทบาทเวทีสาธารณะทางการเมืองภาคประชาชน: กรณีศึกษาบล็อกการเมืองของ* www.oknation.net/blog. สารนิพนธ์วารสารศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร.

รุ่ง บุญขัน และคณะ. (2547). *ศึกษาพฤติกรรมการใช้ยาลดความอ้วนของนักศึกษาชายหญิง ในมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม*. คณะวิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.

วัชรินทร์ หนูสมตน. (2546). *ชีวิตและการทำงานของสาวประเภทสอง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร.

สมฤดี สงวนแก้ว. (2546). *กระบวนการพัฒนาและอารงเอกลักษณ์ “กะเทย” ในสังคมมุสลิม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร.

สุภัทรา มีคำ. (2555). *ความสวย=ความผอม: อัตลักษณ์ของหญิงไทยในปัจจุบัน*. ภาคินพนธ์ 2 สม. 418 คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร.

เอื้ออารี เศรษฐวานิช. (2553). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี*. รายงานวิจัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

บทความ

ชนันดา เพ็ชรประยูร, ชุศรี เลิศรัตนเดชากุล, นนทิรัตน์ พัฒนภักดี. (2554). *ความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยของรัฐ*. วารสารวิชาการพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, มีนาคม-เมษายน, 21(1): 157-166.

ชาตรี บานชื่น. (2551). *อย.เตือนกินยาลดอ้วนนานอ้วนกลับ จิตประสาทหลอน*. กรุงเทพธุรกิจออนไลน์ ฉบับวันที่ 23 เมษายน พ.ศ.2551. ที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.).

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ความหมายของคำว่า “วัยรุ่น”...

สืบค้น 12 เมษายน 2557 จาก

http://www.sopon.ac.th/sopon/sema_web/secondary_m2/HealthEducation_m2/unit2_teenagers/young1_p10.html.

เอกสารอื่น ๆ

จารุพรรณ สิทธิสมบูรณ์. (2555). *ไขปมเด็กยุคใหม่..ทำไมไม่ค่อยชอบคุยกับพ่อแม่!*.